

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Е Л А Б О Р А Т

ЗА ПОВТОРНА АКРЕДИТАЦИЈА НА СТУДИСКА ПРОГРАМА

ОПШТА И КОМПАРАТИВНА КНИЖЕВНОСТ-КУЛТУРОЛОШКА НАСОКА

Прв циклус студии

Четиригодишни студии

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ - СКОПЈЕ

Скопје, 2023 година

Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните предмети, со листа на задолжителни предмети, листа на изборни факултетски и универзитетски предмети и дефиниран начин на избор на предметите

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Табела 6.1. Распоред на предметите по семестри и студиски години за академски студии (АС)

Р. бр.	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.	ОКК-2023-з-1-1	Компаративна митологија	прв	3	0	6
2.	ОКК-2023-з-1-2	Антички поетски	прв	3	0	6
3.	ОКК-2023-з-1-3	Теорија на книжевноста 1	прв	3	0	6
4.	ОКК-2023-з-1-4	Општа лингвистика 1	прв	4	0	4
5.	ОКК-2023-з-1-5	Современ македонски јазик 1	прв	2	2	4
6.	ОКК-2023-з-1-6	Класичен јазик 1 (латински/старогрчки/старословенски)	прв	2	2	4
7.	ОКК-2023-з-2-1	Древниот Близок Исток	втор	3	0	6
8.	ОКК-2023-з-2-2	Хуманизам и ренесанса	втор	3	0	6
9.	ОКК-2023-з-2-3	Теорија на книжевноста 2	втор	3	0	6
10.	ОКК-2023-з-2-4	Општа лингвистика 2	втор	4	0	4
11.	ОКК-2023-з-2-5	Класичен јазик 2 (латински/старогрчки/старословенски)	втор	2	2	4
12.	ОКК-2023-з-2-6	Современ македонски јазик 2	втор	2	2	4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година				35	6	60

Р. бр.	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
1.	ОКК-2023-з-3-1	Мит, религија, книжевност	Трет	3	0	6
2.	ОКК-2023-з-3-2	Класицизам	Трет	3	0	6
3.	ОКК-2023-з-3-3	Фикција, факти и репрезентација	Трет	3	0	6
4.	ОКК-2023-з-3-5	Глобалниот среден век	Трет	3	0	4
5.	ОКК-К-2023-л1-3	Изборен наставен предмет од Листа 1	Трет			4
6.	Флф-2023-л2-3	Изборен наставен предмет од Листа 2	Трет			4
7.	ОКК-2023-з-4-1	Романтизам	четврти	3	0	6
8.	ОКК-2023-з-4-2	Книжевноста и ликовните уметности	четврти	3	0	6
9.	ОКК-2023-з-4-3	Аспекти и форми на фикцијата	четврти	3	0	6
10.	ОКК-2023-з-4-5	Поетика на ориенталните книжевности	четврти	3	0	4
11.	ОКК-К-2023-л1-4	Изборен наставен предмет од Листа 1	четврти			4
12.	Флф-2023-л2-4	Изборен наставен предмет од Листа 2	четврти			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Р. бр.	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	ОКК-2023-з-5-1	Симболизам	Петти	3	0	6
2.	ОКК-2023-з-5-2	Критички методи	Петти	3	0	6
3.	ОКК-2023-з-5-3	Теорија на книжевни дискурси 1	Петти	3	0	6
4.	ОКК-2023-з-5-5	Теории на идентитет и транснационална литература	Петти	3	0	4
5.	ОКК-К-2023-л1-5	Изборен наставен предмет од Листа 1	Петти			4
6.	Флф-2023-л2-5	Изборен наставен предмет од Листа 2	Петти			4
7.	ОКК-2023-з-6-1	Модернизам и авангарда на 20. век	Шести	3	0	6
8.	ОКК-2023-з-6-2	Психоаналитичка критика	Шести	3	0	6
9.	ОКК-2023-з-6-3	Теорија на книжевни дискурси 2	Шести	3	0	6
10.	ОКК-2023-з-6-5	Компаративни читања	Шести	3	0	4
11.	ОКК-К-2023-л1-6	Изборен наставен предмет од Листа 1	шести			4
12.	Флф-2023-л2-6	Изборен наставен предмет од Листа 2	шести			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Р. бр.	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	ОКК-2023-з-7-1	Постмодернизам	седми	3	0	6
2.	ОКК-2023-з-7-2	Постколонијална критика	седми	3	0	6
3.	ОКК-2023-з-7-3	Книжевност, филм и култура	седми	3	0	6
4.	ОКК-2023-з-7-5	Законот како книжевност и култура	седми	2	1	4
5.	ОКК-К-2023-л1-7	Изборен наставен предмет од Листа 1	седми			4
6.	Флф-2023-л2-7	Изборен наставен предмет од Листа 2	седми			4
7.	ОКК-2023-з-8-1	Роман на 20. и 21. век	Осми	3	0	5
8.	ОКК-2023-з-8-2	Феминистичка критика	Осми	3	0	5
9.	ОКК-2023-з-8-3	Рецепција и интерпретација на книжевноста и културата	Осми	3	0	5
10.	ОКК-2023-з-8-5	Сценариото како уметност на нарацијата	Осми	3	0	4
11.	ОКК-2023-з-8-6	Дипломски труд	Осми			3
12.	ОКК-К-2023-л1-8	Изборен наставен предмет од Листа 1	Осми			4
13.	Флф-2023-л2-8	Изборен наставен предмет од Листа 2	Осми			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Табела 6.2. Изборни наставни предмети на студиската програма

Вид на изборен наставен предмет	Број
Изборни наставни предмети од Листата на изборни предмети предложена од единицата	12
Изборни наставни предмети кои единицата ги обезбедува од Универзитетска листа на изборни предмети	/

Р. бр	Код	Назив на предметот од Листа 1 (културолошка насока)	Семе-стар	Неделен фонд на часови		ЕКТС	Единица
				П	В		
1.	ОКК-К-2023-л1-3-1	Текстуалност, сексуалност, култура	трет	2	0	4	ФЛФ
2.	ОКК-К-2023-л1-3-2	Книжевна фантастика	трет	2	0	4	ФЛФ
3.	ОКК-К-2023-л1-4-1	Медиумска писменост / критичко читање	четврти	2	0	4	ФЛФ
4.	ОКК-К-2023-л1-4-2	Креативно пишување	четврти	2	0	4	ФЛФ
5.	ОКК-К-2023-л1-5-1	Меморијата и носталгијата во фотографијата и книжевноста	петти	2	0	4	ФЛФ
6.	ОКК-К-2023-л1-5-2	Книжевност и музика	петти	2	0	4	ФЛФ
7.	ОКК-К-2023-л1-6-1	Книжевна антропологија	шести	2	0	4	ФЛФ
8.	ОКК-К-2023-л1-6-2	Романтизам и реализам: преиспитување на границите	шести	2	0	4	ФЛФ
9.	ОКК-К-2023-л1-7-1	Поетика на егзил и (не)вдоменост	седми	2	0	4	ФЛФ
10.	ОКК-К-2023-л1-7-2	Книжевноста и политичките теории на тоталитаризмот	седми	2	0	4	ФЛФ
11.	ОКК-К-2023-л1-8-1	Психоанализа и книжевност	осми	2	0	4	ФЛФ
12.	ОКК-К-2023-л1-8-2	Историографска метафикција	осми	2	0	4	ФЛФ
13.	ОКК-К-2023-л1-8-3	Усмена, популарна и постмодерна книжевност и култура	Осми	2	0	4	ФЛФ
14.	ОКК-К-2023-л1-8-4	Спорт и здравје	Осми			4	ФФК
Вкупно:							

Прилог бр. 3.а.
Содржина на предметните програми
Задолжителни предмети

ПРВА ГОДИНА

I семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ПОЕТИКИ: КОМПАРАТИВНА МИТОЛОГИЈА			
2.	Код	ОКК-2023-з-1-1			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Кристина Н. Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот има за цел да ги воведe студентите во домените на предлитерарната креација и да им овозможи да идентификуваат и анализираат митолошки слики, теми и обрасци создадени на широки географски и културни подрачја. Со оглед на тоа што митското мислење и магијата лежат во корените на симболичкото претставување, целта на курсот е да ги претстави универзалните облици на сознание и патиштата на нивната вербализација.				
11.	Содржина на предметната програма: Дефинирање на митот и теории на митот. Компаративна митологија: нови истражувачки тенденции. Класификација на митовите: митови за настанување на луѓето од растенија и животни и обратно, космогониски, есхатолошки, иницијациски, календарски митови, херојски митови и сл. Опис и интерпретација на некои повторливи митски теми во различните традиции (грчката, римската, египетската, сумеровавилонската,хебрејската, келтската, иранската, индиската, кинеската митологија и др.) Пантеони на богови. Разлики и сличности помеѓу сродни родови (жанрови): мит, бајка, народни приказни, легенда, сага, јуначки еп, басна. Релации мит- магија, ритуал, книжевност, уметности, политика, наука, религија, философија, психологија.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, домашни задачи (еден есеј и една усна презентација во текот на семестарот), домашно учење (подготовка за испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	4+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		60 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови
	17.3.	Активност и учество			15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бојациевска, М.	Митови, фигури, книжевност, култура.	(Скопје: Сигмапрес)	2018
		2.	Елијаде, М..	Аспекти на митот.	(Скопје: Култура)	1992
		3.	Мелетински, Е. М.	Поетика на митот.	(Скопје: Табернакул).	2002
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Segal, Robert A.	Myth: A Very Short Introduction	(Oxford: Oxford University Press)	2015
		2.	Coupe, Laurence.	Myth	(London and New York: Routledge)	1997
		3.	Фрејзер, Џ. Џ.	Златна грана.	(Београд: БИГЗ).	1992

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ПОЕТИКИ: АНТИЧКИ ПОЕТИКИ			
2.	Код	ОКК-2023-з-1-2			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески” – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година/ 1 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Владимир Мартиновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку споредбени анализи на стожерните дела од античката литература и нејзиното значење за европската книжевна традиција, студентите се воведуваат во методологијата на компаративното проучување на книжевноста. Оттука, целта на предметната програма е да се стекнат следните компетенции: Способност за книжевно-историска контекстуализација Способност за споредбено проучување на книжевните дела Способност за контрастивен пристап (јазичен-литературен), (културно-цивилизациски пристап)				
11.	Содржина на предметната програма: Воведување во основните модели на компаративно проучување на книжевноста преку споредбени анализи на парадигматични дела од античките книжевности. Реактуелизацијата на античкиот мит во европскиот книжевен контекст. Оддеците од античкиот еп (Теогонија, Илијада, Одисеја, Ајнеида, Метаморфози) во европските книжевности. Старогрчка трагедија (Ајсхил, Софокле и Еврипид) проучувани компаративно со соодветни дела од македонската/европската/светската книжевност. Античката комедија (Аристофан, Плаут, Терентиј) споредувана со делата на светските комедиографи. Одгласите од античката лирика (Сапфо, Алкеј, Анактеонт, Катул, Хоратиј) во европската лирика. Преглед на античките поетики (Платон, Аристотел, Хоратиј) во контекст на европската теориска мисла. Интермедијални транспозиции на античката книжевност.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, изработка и презентација на семестрални трудови и интерпретативни есеи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		-
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		35
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода	
	17.3.	Активност и учество			20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Митевски, В.	Античка епика, Хелада и Рим	Матица Македонска	2001
		2.	Ангеловска, Б	Античкиот мит и современата македонска книжевност	Сигмапрес	2006
		3.	Djurić, M.	Helenska književnost i komparatistika	ZUNS	1997
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Томовска, В. / Мартиновски, В. прир.	Метаморфози и метатекстови	ДККМ/Антика	2008
		2.	Томовска, В. / Мартиновски, В. прир.	Одисеи за Одисеја	ДККМ/Антика	2010
		3.	Томовска, В. / Мартиновски, В. прир.	Сите лица на смешното – од антиката до денес	ДККМ/Антика	2013

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА И МЕТОДОЛОГИЈА НА КНИЖЕВНОСТА: ТЕОРИЈА НА КНИЖЕВНОСТ 1			
2.	Код	ОКК-2023-з-1-3			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Марија Ѓорѓиева Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да се запознаат студентите со основните книжевно-научни и книжевно-теориски поими и да се оспособат за нивна практична/аналитичка примена врз конкретни книжевни примери. Литературно-теоретски компетенции; способност за анализа на релација текст - контекст; способност за анализирање, синтетизирање и разбирање; способност за примена на литературните и на јазичните содржини на предметот; способност за книжевно - историска контекстуализација.				
11.	Содржина на предметната програма: Усвојување содржини од областа на теоријата на книжевноста.Теориско дефинирање на книжевноста како уметност и како јазик. Проучувањето на книжевноста. Теориско – интерпретативен преглед на дел од основните книжевно - теориски поими (книжевност, книжевно дело, автор, читател, книжевно – уметничка комуникација, литерарност); преглед на нивните теориски описи и дефиниции во историски след. Спознајно истражувачкиот комплекс на книжевната наука и нејзината дистинктивност и корелативност во системот современи науки и научни дисциплини. Преглед и опис на доминантните книжевно - научни парадигми во дијахрониски и во синхрониски контекст; компаративен приказ на книжевно - научните дисциплини од аспект на нивната дистинкција и интеракција. Практични вежби за аналитичка примена на стекнатите теоретски знаења врз конкретни книжевни текстови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		60
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10	

	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 х до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 х до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Катица Кулавова	Теорија на Книжевността	Скопје:ПроЛитера	2008
		2.	Марија Ѓорѓиева Димова	Теоријата на книжевност во (интер)акција	Скопје:Македоника литера	2017
		3.	Катица Кулавова (приредувач)	Поимник на книжевната теорија	Скопје:МАНУ	2022
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Џонатан Калер	Книжевна теорија :сосема краток увод	Скопје:Поетики	2012
		2.	Marko Juvan	Nauka o književnosti u rekonstrukciji	Službeni glasnik :Beograd	2011
		3.	Антоан Компањон	Демон теорије	Нови Сад: Светови	2001

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОПШТА ЛИНГВИСТИКА 1			
2.	Код	ОКК-2023-з-1-4			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје, Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Димитар Пандев проф. д-р Анета Дучевска доц. д-р Бобан Карапејовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со поимите <i>јазик</i> и <i>наука за јазикот</i> . Да можат да го определат местото на јазикот во општеството и во науката, како и местото и врските на општата лингвистика со другите науки. Да добијат знаења за развојот на општата лингвистика, нејзините основни модели и теориски пристапи. Да ги усвојат основните поставки и поими на науката за јазикот, како и функциите на јазикот (синхронија, дијахронија, парадигматика, синтагматика итн.; структурализам и функционализам; знак, јазичен знак и др.; конативна, референцијална функција на јазикот итн.). Да ги разликуваат јазичните универзалии. Да добијат основни знаења од јазичните рамништа и од лингвистичките дисциплини (фонетика, фонологија, морфологија, зборообразување, синтакса; семантика, прагматика; социолингвистика, психолингвистика).				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Предмет, цели и задачи на општата лингвистика. 2. Општата лингвистика и другите одделни науки: психологија, социологија, логика, филозофија и др. 3. Односот филологија – (општа) лингвистика – семиотика. 4. Општа : применета лингвистика. 5. Основни модели на општата лингвистика: структуралистички, дистрибуционалистички. 6. Основни дихотомии во општата лингвистика: јазик – говор; синхронија – дијахронија; парадигматика – синтагматика; инваријантност – варијантност. 7. Преглед на лингвистичките дисциплини. 8. Општата лингвистика како наука за човековиот јазик. Јазик: природен, народен, литературен (стандарден) јазик. Идиолект. 9. Јазиците во светот (енциклопедиски и лингвистички опис на јазиците во светот). 10. Јазикот како систем од знаци за комуникација меѓу луѓето. Јазикот како средство за комуникација меѓу луѓето (вербална и невербална комуникација). 11. Знак. Јазичен знак. 12. Функциите на јазикот. 13. Преглед на јазичните рамништа.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	4+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		60
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			60
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30

	17.3.	Активност и учество				10
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода				5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода				6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода				7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода				8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода				9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода				10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит				Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				евалуација и самоевалуација анкетни прашалници	
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пандев, Димитар	Основни поими на науката за јазикот (скрипта)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2006
		2.	Пандев, Димитар	Општа реторика	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2013
		3.	Bugarski, Ranko	Uvod u opštu lingvistiku	Čigoja štampa, Beograd	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Burton, Strang, Rose-Marie Déchaine, Eric Vatikiotis-Bateson	Linguistics for Dummies	John Wiley & Sons	2012
		2.	Bauer, Laurie	Linguistics Student's Handbook	Oxford University Press	2007
		3.	Glovacki-Bernardi, , Zrinjka, August Kovačec, Ranko Matasović, Milan Mihaljević, Dieter W. Halwachs, Karl Sornig, Christine Penzinger, Richard Schrodt	Uvod u lingvistiku	Školska knjiga, Zagreb	2007

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	ОКК-2023-з-1-5			
3.	Студиска програма	јазични студиски групи на Филолошки факултет „Блаже Конески“			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска, проф. д-р Симон Саздов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Совладување на знаењата за функцијата на гласовите во јазчниот текст на македонскиот јазик. 2. Совладување на правилната дикција и стандардниот говор. 3. Стекнување знаења за врската меѓу македонската фонетика и правопис, објаснување на принципите на македонскиот фонетски/фонолошки правопис.				
11.	Содржина на предметната програма: Правопис/правоговор: Гласовни промени. Едначење по звучност. Употреба на голема буква. Слеано и разделено пишување. Скратеници. Транскрипција на туѓите имиња. Правописни и интерпункциски знаци. Усвојување и правилен изговор на акцентот на одделните зборови, акцентските целости и клитичките изрази. Артикулациска и акустичка фонетика: преглед на гласовите во современиот македонски стандарден јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15	
	17.3.	Активност и учество		15	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	Култура	1967
		2.	Стојка Бојковска и др.	Општа граматика	Просветно дело	2005
		3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 1	Табернакул	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ружа Паноска	Современ македонски јазик	Филолошки факултет	1987
		2.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен 1-6	Наша книга,Студентски збор, ИМЈ	1969-2001
		3.	Искра Пановска-Димкова	Практикум по правопис со правоговор	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2008
		4.	Живко Цветковски и др.	Правопис на македонскиот јазик	ИМЈ „Крсте Мисирков“ и „Култура“	2017

Класичен јазик 1

Латински јазик (почетен курс) / Старогрчки јазик (почетен курс) / Старословенски јазик 1

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЛАТИНСКИ ЈАЗИК (ПОЧЕТЕН КУРС)			
2.	Код	ОКК-2023-з-1-61			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Светлана Кочовска-Стевовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да усвојат основни знаења од латинската морфологија и синтакса, да усвојат основен лексички фонд и да стекнат пошироки знаења за повеќе аспекти на античката култура и цивилизација, како и елементарни компетенции за самостојна анализа и превод. Да ги увидат заедничкото потекло и сродностите на јазиците од индоевропската група, вклучително и македонскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Латинско писмо, гласови, изговор, акцент; основи на морфологијата на името (I-V деklinација, лични заменки, лично-повратна замена, посвојни заменки, прашални заменки, редни броеви, компарација на придавки и прилози); основи на морфологијата на глаголот (I-IV конјугација, помошен глагол, индикатив на времиња од презентска основа во актив и пасив, императив I); основи на латинската синтакса (субјект, предикат, атрибут, апозиција, основни падежни функции, независна реченица).				
12.	Методи на учење: - превод и анализа на адаптирани и изворни текстови и реченици - групни и индивидуални граматички вежби - изработка на самостојни задачи (морфолошки табели, есеи) - презентации (усни и писмени)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		10
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		30
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		Тест 1: минимум 18 максимум 35 бодови Тест 2: минимум 18 максимум 35 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови	

	17.3.	Активност и учество			15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовност во наставата и реализација на тековните задолженија			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димовска-Јањатова В. – Кочовска С.	Elementa Latinitatis Grammatica	Филозофски факултет	2012
		2.	Димовска-Јањатова В. – Кочовска С.	Elementa Latinitatis Lectiones et pensa	Филозофски факултет	2011
		3.	Софрониевски В.	Латинско-македонски речник	Бигос	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gortan V. – Gorski O. – Pauš P.	Latinska gramatika	Školska knjiga	1998
		2.	Ørberg H. H.	Lingva Latina per se illvstrata, pars I: Familia Romana	Domus Latina	2000
		3.	Jones P.V. – Sidwell K. C.	Reading Latin	Cambridge University Press	2003

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СТАРОГРЧКИ ЈАЗИК (ПОЧЕТЕН КУРС)			
2.	Код	ОКК-2023-з-1-62			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет)	прв			
6.	Академска година/семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Валериј Софрониевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се воведат во старогрчкиот јазик студентите кои немаат претходни познавања од овој јазик, за да се обезбедат основни знаења од граматиката, од читањето и од пишувањето на старогрчки јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Овој курс претставува увод во јазикот и културата на старите Грци. Со напредувањето низ учебните степени, студентите постепено ја учат лексиката, морфологијата и синтаксата на јазикот. Лекциите се приспособени од различни изворни старогрчки дела, а донесуваат широк преглед на животот во Атина од почетокот на Пелопонеските војни во 431 пр. Хр., па сè до крајот на петтиот век пр. Хр. и подоцна. Одбраните текстови ги објаснуваат и елаборираат основните одлики на класичната атинска култура.				
12.	Методи на учење: - семинари и работилници - вежби - мултимедија и интернет - менторска работа - консултации				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	Тест 1: мин. 18 макс. 35 бодови Тест 2: мин. 18 макс. 35 бодови		
	17.2	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до70 бода	7 (седум) (D)		

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на часовите и исполнување на дадените задачи.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски / англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		- евалуација - самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Joint Association of Classical Theachers	Читање грчки - граматика, речник, вежби	Скопје: ТРИ	2009
		2.	Joint Association of Classical Theachers	Читање грчки - текст	Скопје: ТРИ	2009
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Валериј Софрониевски	Морфологија на старогрчкиот јазик	Скопје: ФзФ	2013
		2.	Robin Osborne, editor, JACT	The World of Athens: An Introduction to Classical Athenian Culture, 2nd ed.	Cambridge University Press	2008
		3.	E. van Emde Boas, A. Rijksbaron, L. Huitink, M. de Bakker	The Cambridge Grammar of Classical Greek	Cambridge University Press	2019

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СТАРОСЛОВЕНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	ОКК-2023-з-1-63			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска, проф. д-р Марија Паунова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Усвојување на старословенските азбуки 2. Расчитување на старословенски текстови 3. Препознавање на гласовните закони во старословенскиот				
11.	Содржина на предметната програма: Историјат на постанокот на старословенската писменост. Старословенски азбуки. Споменици- книжевни и епиграфски. Варијанти на црковнословенскиот. Фонологија. Вокален систем. Потекло и развој на вокалите. Промени во вокалниот систем: превој на вокалите; метатеза на ликвидите. Консонантски систем. Потекло и развој на консонантите. Промени во консонантскиот систем: палатализациј, јотувања; промени во консонантските групи. Акцент. Вежби: читање на библиски текстови и на епиграфика на старословенски; расчитување на скратеници и анализа на фонолошките карактеристики.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часа
		16.2.	Самостојни задачи		20 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			80 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Е. Црвенковска	Старословенска граматика	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2021
		2.	Р. Угринова-Скаловска	Старословенски јазик	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
		3.	Р. Угринова-Скаловска	Панонски легенди	„Наша книга“	1969
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. А. Хабургаев	Старославјанский язык	Просвещение. Москва	1986
		2.	М. Л. Ремнёва	Старославјанский язык	МГУ, Москва	2011
		3.	St. Damjanović	Staroslavenski jezik	Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb	2005

II семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ПОЕТИКИ: ДРЕВНИОТ БЛИЗОК ИСТОК			
2.	Код	ОКК-2023-з-2-1			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Кристина Н. Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот има за цел, во една компаративна перспектива, да ги запознае студентите со процедурите на впишување на митовите во првите литературни облици и да ги идентификува големите, универзални теми и патот на нивна културна конструкција и пренесување низ епохите. Трансформацијата на митот и неговото впишување во првите литературни облици е проследено преку анализа на најстарите текстови од древниот Близок Исток, со особен фокус на сумеровавилонската и египетската книжевност.				
11.	Содржина на предметната програма: Почетоците на книжевноста (Теории за потеклото на уметноста; Настанување на поезијата и драмата од ритуалот; Теории за потеклото на сличностите кај фолклорните мотиви; Односот книжевност-фолклор). Сумеровавилонска книжевност (Енума Елиш. Гилгамеш, Епот за Етана, Епот за Адапа, Слегувањето на Инана во подземјето). Книжевноста на древниот Египет (химни, поуки, приказни, лирика, погребни текстови и др.).				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, домашни задачи (еден есеј и една усна презентација во текот на семестарот), домашно учење (подготовка за испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	135 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови	
	17.3.	Активност и учество		15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/самоевалуација Анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	/	Гилгамеш и други епови и легенди од сумеровавилонската книжевност	Мисла	1993
		2.	/	Стара египетска книжевност	Три	2013
		3.	/	Египетската книга на мртвите	Три	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dalley, Stephanie	Myths from Mesopotamia: Creation, the Flood, Gilgamesh and Others	Oxford University Press	1989
		2.	Charpin, Dominique	Writing, Law, and Kingship in Old Babylonian Mesopotamia	University of Chicago Press	2010
		3.	Hollis, Susan T.	Hymns, Prayers, and Songs: An Anthology of Ancient Egyptian Lyric Poetry	Scholars Press	1995

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ПОЕТИКИ: ХУМАНИЗАМ И РЕНЕСАНСА			
2.	Код	ОКК-2023-3-2-2			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески” – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година/ 2 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Владимир Мартиновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Фокусирајќи се на компаративното проучување на нововековните поетики преку толкување на репрезентативни дела на европската ренесансна книжевност, предметот има за цел да ги развива и надоградува следниве компетенции: Способност за книжевно-историска контекстуализација Способност за споредбено проучување на книжевните дела Литературно-теоретски компетенции				
11.	Содржина на предметната програма: Поимите хуманизам и ренесанса. Културно историски и духовни претпоставки за појавата на хуманизмот и ренесансата во Европа. Односот кон античкото книжевно наследство и средновековието. „Митот за ренесансата“. Одликите на хуманстичкото образование. Жанровскиот систем на ренесансната книжевност. Книжевните жанри својствени за ренесансата (еп, сатира, епиграм, пасторала, сонет, балада, канцона, новела, биографија, пикарски роман). Заемните врски меѓу европските книжевности во времето на ренесансата. Анализа на поетичките ставови на: Џовани Бокачо, Леонардо Бруни, Џовијано Понатано, Џироламо Фракастро, Филип Сидни, Винченцо Маци, Алесандро Пиколомини, Лодовико Кастелветро, Бернардо Тасо, Џироламо Фракастро, Франческо Петрарка, Пјетро Аретино, Лодовико Долче, Џордано Бруно, Марко Џироламо Вида. Данте Алигиери – посредник меѓу две епохите. Споредбено проучување на делата на ренесансните автори: Франческо Петрарка, Вилијам Шекспир и Пјер де Ронсар (лирика), Џовани Бокачо, Франсоа Рабле и Мигел де Сервантес (новела и роман), Вилијам Шекспир (драма), Мишел де Монтењ и Еразмо Ротердамски (есеј, проза). Односите меѓу уметностите во ренесансата.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, изработка и презентација на семестрални трудови и интерпретативни есеи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		-
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		35 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови

		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ѓурчинова, А., Узуновиќ, Л.	Италијанската книжевност од XIII до XVI век.	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2007
		2.	Бурк, П.	Ренесанса	Еин-Соф	2001
		3.	Cook, J.W.	Encyclopedia of Renaissance Literature	Encyclopedia of World Literature	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Slaming, I.	Svetska književnost zapadnog kruga	Školska knjiga	2001
		2.	Гарин, Е.	Човек ренесансе	Клио	2018
		3.	Pantić, M.	Poetika humanizma i renesanse I i II	Nolit	1996

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА И МЕТОДОЛОГИЈА НА КНИЖЕВНОСТА: ТЕОРИЈА НА КНИЖЕВНОСТ 2			
2.	Код	ОКК-2023-з-2-3			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Марија Ѓорѓиева Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е студентите да се запознаат со основните книжевно-научни категории и книжевно -теориски, лингвистичко - поетички и реторички поими и да се оспособат за нивна практична/аналитичка примена врз конкретни книжевни текстови. Литературно-теоретски компетенции; способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети и содржини (филозофија, лингвистика, психологија); способност за анализирање, синтетизирање и разбирање; способност за анализа на релација текст-контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: Усвојување содржини од областа на теоријата на книжевноста. Книжевноста и книжевната наука во интердискурзивен, во интермедијален и во интердисциплинарен контекст. Теориско-интерпретативен преглед на поетичките, лингвистичките и реторичките аспекти на книжевноста: формално-реторички концепции и дефиниции на книжевноста; дистинктивните специфики на книжевниот и на не книжевниот знак и говор; дистинктивните специфики на јазикот наспрема говорот; прагматските и естетските аспекти на говорот; функцијата на јазикот во книжевноста. Теориско-интерпретативно усвојување на фигурите на говорот: историја, теорија и типологија. Практични вежби за аналитичка примена на стекнатите теоретски знаења врз конкретни книжевни текстови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		60
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10	

	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација Анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Катица Ќулавкова (прир.)	Поимник на книжевната теорија	Скопје:МАНУ	2022
		2.	Марија Ѓорѓиева Димова	Интердискурзивните дијалози на книжевноста	Скопје: Македоника литера	2021
		3.	Димитар Пандев	Опита реторика	Скопје:Филолошки факултет	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Катица Ќулавкова	Фигуративниот говор и македонската поезија	Скопје: Наша книга	1984
		2.	Zdenko Lešić	Teorija književnosti	Beograd: Službeni glasnik	2010
		3.	Krešimir Bagić	Rječnik stilskih figura	Zagreb: Školska knjiga	2012

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОПШТА ЛИНГВИСТИКА 2			
2.	Код	ОКК-2023-3-2-4			
3.	Студиска програма	Македонски јазик, Македонска книжевност, ОКК, Славистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје, Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Димитар Пандев проф. д-р Анета Дучевска доц. д-р Бобан Карапејовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се усвојат историските основи на развојот на науката за јазикот. Да се добијат знаења од областа на развојот на лингвистиката – школи, правци и теории (од антиката до современите лингвистички пристапи и теории). Да се запознаат со историјата на лингвистичките проучувања и знаења. Да се оспособат да можат да ги користат лингвистичките учења, од теориски аспект (на историски и на современ план), во усвојувањето, анализата и споредувањето на јазиците во светот. Да ги совладаат базичните вештини во подготовката за теориски пристап кон јазичната проблематика.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Историски основи на лингвистиката. Историски преглед на идеите за јазикот. Тривиум: логика – граматика – реторика. 2. Филологија. Историска лингвистика (појава, предмет, цели и задачи). Методологија: споредбеноисториски проучувања на јазиците во светот. 4. Правци: психологизмот и позитивизмот во лингвистиката. Историската лингвистика и другите науки. 5. Премин од историска во општа лингвистика: естетска лингвистика (лингвистиката и естетиката; школа на зборови и предмети, германска естетска лингвистика, италијанска неолингвистика). 6. Психосоциолошки и географски проучувања на јазикот (Казанската и други славистички школи, лингвистичка географија, француска социолошка школа). 7. Општа и современа лингвистика. Општа лингвистика (предмет, цели и задачи, проблеми и погледи, теории и методологии, системноструктурни и функционални правци и школи во европската и во американската лингвистика). 8. Женевска школа. 9. Прашка школа. 10. Копенхагенска школа. 11. Дистрибуционалистичка школа. 12. Антрополошка лингвистика. 13. Трансформативно-генеративна граматика. 14. Современа лингвистика: интердисциплинарни и обединувачки проучувања на јазикот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	4+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		60
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			60
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена			30

		и усна)				
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пандев, Димитар	Општа реторика	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2013
		2.	Пандев, Димитар	Пристап во македонската лингвокултурологија	Штрк	2007
		3.	Ivić, Milka	Pravci u lingvistici 1, 2	Biblioteka XX vek, Čigoja štampa	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Алпатов, Владимир Михайлович	История лингвистических учений	ЮРАЙТ	2022
		2.	Crystal, David	The Cambridge Encyclopedia of Language	Cambridge University Press	1997
		3.	Robins, Robert Henry	A Short History of Linguistics	Longman	1997

Класичен јазик 2

Латински јазик (продолжителен курс) / Старогрчки јазик (продолжителен курс) / Старословенски јазик 2

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЛАТИНСКИ ЈАЗИК (ПРОДОЛЖИТЕЛЕН КУРС)			
2.	Код	ОКК-2023-з-2-51			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Весна Димовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Студентот да го има ислушано предметот Латински јазик (почетен курс)			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат проширени знаења од морфологијата и синтаксата на латинскиот јазик, да го збогатат лексичкиот фонд и да се оспособат за самостоен превод и анализа на прилагодени и на одбрани поедноставни изворни латински текстови. Да ги совладаат наведените јазични структури и да стекнат сигурност и автоматизам во примената на усвоените знаења.				
11.	Содржина на предметната програма: Морфологија на името (грчка деклинација, главни, делни и прилошки броеви, показни, односни и неопределени заменки); морфологија на глаголот (конјунктив на времињата од презентска основа, индикатив и конјунктив на времиња од перфектна и партиципска основа, императив II, депонентни и семидепонентни глаголи, глаголи со посебна конјугација, непотполни глаголи, безлични глаголи, герунд, герундив, супин); синтакса на глаголот (акузатив со инфинитив, номинатив со инфинитив, апсолутен аблатив); синтакса на падежот (акузатив и генитив); синтакса на сложена реченица (прашални, барателни и целни реченици). Детално се анализира функцијата на реченичните конструкции и се развива способност за примена на овие конструкции при превод од латински на македонски јазик. Дескриптивната граматика се аплицира на одбрани прилагодени или изворни латински текстови. Редовните толкувања и анализи на текстовите ја истакнуваат важноста на културно-историскиот контекст за правилно исчитување на текстовите.				
12.	Методи на учење: превод и анализа на адаптирани и изворни текстови и реченици, групни и индивидуални граматички вежби, изработка на самостојни задачи (морфолошки табели, есеи, неделни преводи, глосари, подготовка на зададен текст), презентации (усни и писмени)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		10 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		Тест 1: мин. 18 макс. 35 бодови Тест 2: мин. 18 макс. 35 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови		
	17.3.	Активност и учество		15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност на настава и реализација на тековните задолженија				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	- евалуација - самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димовска-Јањатова В. – Кочовска-Стевовиќ С.	Vestibulum Latinitatis Grammatica	Филозофски факултет	2017
		2.	Димовска-Јањатова В. – Кочовска-Стевовиќ С.	Vestibulum Latinitatis Lectiones et pensa	Филозофски факултет	2019
		3.	Софрониевски В.	Латинско-македонски речник	Бигос	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gortan V. – Gorski O. – Pauš P.	Latinska gramatika	Školska knjiga	2003
		2.	Jones P.V. – Sidwell K. C.	Reading Latin	Cambridge University Press	2003

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СТАРОГРЧКИ ЈАЗИК (ПРОДОЛЖИТЕЛЕН КУРС)			
2.	Код	ОКК-2023-з-2-52			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже конески“ – Скопје, Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет)	прв			
6.	Академска година/семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Валериј Софрониевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се добијат пошироки познавања од морфологијата, синтаксата и лексиката на грчкиот јазик и да се стекне опитност во разбирањето и анализата на грчките текстови од разни видови, напишани со различни стилови и ставени во различен културно-историски контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: Преку прилагодени и автентични текстови избрани од познати прозни и поетски дела од старата грчка книжевност, студентите ја усвојуваат грчката дескриптивна граматика на повисоко ниво. Редовните толкувања и анализи на текстовите ја истакнуваат важноста на културно-историскиот контекст за правилно исчитување на текстовите. Курсот претставува заокружување на изучувањето на јазикот и културата на старите Грци и исполнување на квантумот знаења претпоставен за солидно познавање на нормативите на старогрчкиот јазик и нивна апликација при филолшка анализа на класичните грчки текстови.				
12.	Методи на учење: - семинари и работилници - вежби - мултимедија и интернет - менторска работа - консултации				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	Тест 1: мин. 18 макс. 35 бодови Тест 2: мин. 18 макс. 35 бодови		
	17.2	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до70 бода	7 (седум) (D)		

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на часовите и исполнување на дадените задачи.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски / англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	- евалуација - самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Joint Association of Classical Theachers	Читање грчки - граматика, речник, вежби	Скопје: ТРИ	2009
		2.	Joint Association of Classical Theachers	Читање грчки - текст	Скопје: ТРИ	2009
		3.	Валериј Софрониевски	Морфологија на старогрчкиот јазик	Скопје: ФзФ	2013
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Валериј Софрониевски	Старогрчко-македонски речник (развоен)	Скопје: ФзФ	2017
		2.	Robin Osborne, editor, JACT	The World of Athens: An Introduction to Classical Athenian Culture, 2nd ed.	Cambridge University Press	2008
		3.	E. van Emde Boas, A. Rijksbaron, L. Huitink, M. de Bakker	The Cambridge Grammar of Classical Greek	Cambridge University Press	2019
	4.	Hornblower, S.-Spawforth, A.	Oxford Classical Dictionary, revised 4th ed.	Oxford University Press	2012	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СТАРОСЛОВЕНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	ОКК-2023-з-2-53			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска, проф. д-р Марија Паунова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Старословенски јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Морфолошка анализа на старословенски текстови 2. Оспособување за користење на старословенски речник 3. Преведување од старословенски на македонски				
11.	Содржина на предметната програма: Морфологија. Именки. Основи на именките. Заменки. Палатална и непалатална промена на заменките. Придавки. Проста и сложена промена на придавките. Броеви. Прилози. Синтакса на падежните форми. Глаголи. Класификација на глаголите по групи. Презент. Императив. Аорист. Имперфект. Именски форми на глаголите. Сложени глаголски форми. Значење и употреба на глаголските времиња. Неменливи зборови. Лексика. Вежби: читање, превод и морфолошка анализа на библиски текстови. Работа со речник и запознавање со лексиката.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часа
		16.2.	Самостојни задачи		20 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Положен испит по Старословенски јазик 1				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Е. Црвенковска	Старословенска граматика	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2021
		2.	Р. Угринова-Скаловска	Старословенски јазик	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
		3.	Р. Угринова-Скаловска	Панонски легенди	„Наша книга“	1969
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. А. Хабургаев	Старославянский язык	Просвещение. Москва	1986
		2.	М. Л. Ремнёва	Старославянский язык	МГУ, Москва	2011
		3.	St. Damjanović	Staroslavenski jezik	Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb	2005

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	ОКК-2023-з-2-6			
3.	Студиска програма	јазични студиски групи на Филолошки факултет „Блаже Конески“			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за Македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф.д-р Татјана Гочкова-Стојановска и проф. д-р Симон Саздов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - 1. Способност за коректно писмено изразување според правописните правила на македонскиот стандарден јазик - 2. Способност за анализа на морфемско и морфолошко рамниште. - 3. Задлабочени познавања за структурата на зборот и за неговите граматички значења. - 4. Упатеност во граматичките категории и во начините на нивно изразување.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за морфологија и морфема. Зборовни групи: менливи (именки, глаголи, придавки, броеви, заменки) и неменливи (прилози, предлози, сврзници, честички, извици, модални зборови). Граматички категории. Зборообразување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домшна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит и презентации)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20
	17.3.	Активност и учество			10
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	Култура, Скопје	1987
		2.	Бојковска, С., Минова-Гуркова, Л., Пандев, Д., Цветковски, Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 2	Табернакул	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Паноска, Р.	Современ македонски јазик	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	1987
		2.		Правопис на македонскиот литературен јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје	2017
		3.	Татјана Гочкова-Стојановска	Практикум по морфологија на македонскиот јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје	2010

ВТОРА ГОДИНА

III семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ПОЕТИКИ: МИТ, РЕЛИГИЈА, КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код	ОКК-2023-з-3-1			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 3 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Маја Бојациевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот има за цел да ги воведо студентите во системите на старите ориентални книжевности и да ги запознае со културолошката заднина којашто ги определила истите преку традиционалните митолошки и религиски концепти				
11.	Содржина на предметната програма: Историја на настанокот на Библијата преку презентација и интерпретирање на старите текстови од Хебрејската книжевност и нивната историска заднина. Толкување на Старозаветните и Новозаветните текстови, вклучително со избор текстови од гностичката книжевност. Споредба со избрани текстови од Кур’анот. Толкување на текстови од старата Иранска книжевност (зборник Авеста) и споредување со некои основни текстови на индиската традиција: Веди и ведски циклус, Брахмани и Упанишади, будистичка книжевност. Религиско - филозофските основи на старата индиска книжевност: традиција и континуитет. Од светите книги до книжевноста: старите индиски епови: Махабхарата и Рамајана; Нарација и поетика во Панчатантра и други зборници на раскази. Поетика на индиската драма: од нормативниот спис Натјашастра до драмите на Калидаса.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	4+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		60 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови	
	17.3.	Активност и учество		15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Библија		1990
		2.		Упанишади и Бхагавад Гита	Култура	1994
		3.		Mahabharata и Ramayana		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н. Фрај	Големиот код: Библијата и книжевноста	Сигмапрес	2022
		2.	W. Beltz	Biblijska mitologija, Mitologija Kur'ana		
		3.	R. Ivekovic	Počeci indijske misli	BIGZ	1981

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ПОЕТИКИ: КЛАСИЦИЗАМ			
2.	Код	ОКК-2023-3-3-2			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески” – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година/ 3 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Владимир Мартиновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Компаративното проучување на нововековните поетики преку толкување на репрезентативни дела на европскиот книжевен класицизам: Способност за книжевно-историска контекстуализација Способност за споредбено проучување на книжевните дела Литературно-теоретски компетенции				
11.	Содржина на предметната програма: Толкувања на поимот класицизам. Однос класицизам-барок. Опозиција класицизам-романтизам. Општествено-политичките и духовните претпоставки за појавата на класицизмот во Европа. Рационалистичката филозофија и класицистичката теориска мисла. Класицизмот како книжевен правец во Европа. Класицизмот како доктрина во Франција – образец на европскиот класицизам. Односот на класицистите кон античките книжевни модели. Класицистичка поезика: Н. Боало: Поетската уметност, А. Поуп: Есеј за критиката. Класицистичка трагедија: П. Корнеј: Сид, Ж. Расин: Федра и Ифигенија. Класицистичка комедија: Ж.-Б. Молиер: Тартиф, К. Голдони: Мирандолина. Однос книжевностафилозофија: Волтер: Кандид, Паскал: Мисли. Басна: Ж. де Лафонтен: Басни.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, изработка и презентација на семестрални трудови и интерпретативни есеи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		-
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		35 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			60 бода
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода

	17.3.	Активност и учество			20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Genetiot, A.	Le Classicisme	PUF	2005
		2.	Highet, G / Bloom, H.	<i>The Classical Tradition: Greek and Roman Influences on Western Literature</i>	Oxford University Press	2015
		3.	Slaming, I.	Svjetska književnost zapadnog kruga	Školska knjiga	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мартиновски, В. прир.	Антологија на светската поезија (том 2)	Арс Ламина	2016
		2.	Mićević, K.	Renesansa, barok, klasicizam	Novi glas	1991
		3.	Таневски, З. прир.	Антологија на светската поезија (том 3)	Арс Ламина	2014

Прилог бр. 1		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА И МЕТОДОЛОГИЈА НА КНИЖЕВНОСТА: ФИКЦИЈА, ФАКТИ И РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА			
2.	Код	ОКК-2023-з-3-3			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година/ 3 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6 кредити
8.	Наставник	Проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите се воведуваат во подрачјето на теоријата која се фокусира врз значењето на постапките на претставување на стварноста (мимесис / диегесис) и врз поимање на категоријата стварност . Во исто време се тематизира улогата на медиумите низ кои се претставува стварноста , се испитуваат причините за појавата на потребата за претставување и продукција на фикцијата. Се испитува онтолошкиот и гносеолошкиот статус на условно поделените подрачја на фикционални и нефикционални форми на претставување. Се преиспитуваат историските контексти и постапките на продукција и толкување на разликата и сличностите меѓу фикционалните и нефикционалните дискурси/текстови, се проблематизира постоењето на стабилни и зададени категории на фикција , убавина, вистина, вредност.				
11.	Содржина на предметната програма: испитување на претставувањето во фикцијата, проблематизирање на причините за продукција на „претставена стварност“ и однос кон неа, кон стварноста. Врз основа на филозофијата, теоријата и историјата на уметноста се тематизира поимот „подражавање“ (во контекст на различни филозофски и теоретски системи) и се толкува односот на уметноста кон стварноста со преиспитувања на улогата на јазикот во тоа. Фикцијата се објаснува преку однос со категориите стварност, вистина, веројатност, можност, веродостојност. Истовремено се посветува внимание на автономијата на феноменот фикција - фикционален свет, се анализира т.н. дискурс на фикцијата наспроти другите дискурзивни системи, како и аспектите и постапките низ кои се создава и објаснува. Во овој контекст се вклучува истражувањето на разликите меѓу медиумите на претставување со слика, збор, мимика, гест. Во согласност со филозофските концепции (П.Рикер) се толкуваат етапите на продукција, на обликување и читање на фикцијата, односно етапите на пре-фигурација, кон-фигурација и ре - фигурација на фикцијата. Феноменот на подражавање или мимезис се толкува во два контексти, како вид на субверзија, како креација, но и како форма на репресија и норма. Фикцијата се толкува во сферата на уметноста, а со интердисциплинарни пристапи се анализира и преку односите со науката, политиката, етиката, антропологијата и филозофијата. Предмет на проучување се и усмената и писмената книжевност. Усмените и писмените текстови се карактеризираат со разлики во медиумскиот трансфер, тие се компарираат, а се толкуваат низ призма на историјата на книжевноста, особено во текстовите кои се создадени како сложена интертекстуалната мрежа од значењ				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит				
13.	Вкупен расположив фонд на време	135 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3 +0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			90	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветен семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски/Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/самоевалуација Анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dannenberg, Hilary P.	Coincidence and Counterfactuality: Plotting Time and Space in Narrative Fiction	Lincoln: University of Nebraska Press	2008
		2.	Славица Србиновска	Меѓу фикцијата и стварноста	Сигмапрес	2014
		3.	Nünning, Vera (Ed.)	Unreliable Narration and Trustworthiness: Intermedial and Interdisciplinary Perspectives.	Walter De Gruyter GmbH, 2015.	2015
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Grishakova Marina & Maria Poulaki(Ed.)	Narrative Complexity: Cognition, Embodiment, Evolution	Nebraska University Press	2019
		2.	Eder, Jens; Fotis Yannidis, and Ralf Schneider (Eds.)	Characters in Fictional Worlds: Understanding Imaginary Beings in Literature, Film and Oher Media	Berlin: De Gruyter	2016
		3.	Alber, Jan	Unnatural Narrative: Impossible Worlds in Fiction and Drama	University of Nebraska Press	2016

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ПОЕТИКИ: ГЛОБАЛНИОТ СРЕДЕН ВЕК			
2.	Код	ОКК-2023-з-3-5			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар		Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	доцент доктор Кристина Н. Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на курсот е да ги воведe студентите во светот на раните глобални книжевни интерконекции (од 500 г. н.е. до 1400 г. н. е.) и да им овозможи компаративно изучување на значајни средновековни текстови создадени во Европа, Азија, Средна Америка и Африка. Исто така, курсот ги преиспитува современите претстави за средновековниот период како статичен и монолитен, дискутирајќи ги и средновековните историско-книжевни феномени што се употребуваат при националистички мобилизации.				
11.	Содржина на предметната програма: Предизвици при изучувањето на средновековната книжевност. Средновековни жанрови. Од збор до писмо – специфики на средновековните усни творби и ракописи. Средновековниот „автор,, и концепциите за авторство. Патувачки средновековни мотиви и текстови. Анализа на избрани дела или фрагменти: <i>Книгата на Маргери Кемп</i> <i>Роман за розата</i> <i>Александрида</i> <i>Дигенис Акритас</i> <i>Патувањата на Џон Мандевил</i> <i>Попол Вух</i> <i>Вис и Рамин</i> <i>Кебра Нагаст</i>				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, домашни задачи (еден есеј и една усна презентација во текот на семестарот), домашно учење (подготовка за испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови
	17.3.	Активност и учество			15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Richard Newhauser	The Early History of Greed: The Sin of Avarice in Early Medieval Thought and Literature	Cambridge University Press	2000
		2.	Suzanne M. Yeager	Jerusalem medieval narrative	Cambridge University Press	2008
		3.	Corinne Saunders	A Companion to Medieval Poetry (Blackwell Companions to Literature and Culture)	Wiley Blackwell	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tim William Machan (ed.)	Medieval Literature. Texts and Interpretation	State University of New York at Binghamton	1991
		2.	Lisa Lampert-Weissig	Medieval Literature and Postcolonial Studies (Postcolonial Literary Studies)	Edinburgh University Press	2010
		3.	D. H. Green	The Beginnings of Medieval Romance: Fact and Fiction, 1150-1220	Cambridge University Press	2002

IV семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ПОЕТИКИ: РОМАНТИЗАМ			
2.	Код	ОКК-2023-3-4-1			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар		Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Капушевска-Дракулевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на курсот е компаративно проучување на поетиката на романтизмот преку најпарадигматични примери од европскиот романтизам Способност за книжевно-историска контекстуализација Способност за споредбено проучување на книжевните дела Литературно-теоретски компетенции				
11.	Содржина на предметната програма: Романтизмот како стилска формација. Општествено-политички и духовни претпоставки за појавата на романтизмот во Европа. Култ кон природатаи односот кон фолклорот. „Светската болка” како одговор на (пред)романтичарската анксиозност од нормалноста. Интересот за ирационалното:од готика до фантастичен расказ. Романтизам vs. ориентализам или копнеж по другаде: егзотизам / еротизам / демонизам. Романтичната душа и сонот/лудилото/музиката или релација: стварност-идеал. Книжевни видови и хибридни жанри во романтизмот: лирска песна, поема, балада, драмски еп во стихови, уметничка бајка, ониричка проза, песна во проза, епистоларен роман, роман во стихови, историски роман, мемоари, автобиографија, патопис... Типови романтичарски ликови: благороден дивјак, аутсајдер, фатален јунак, мртва сакана, двојник... Теоријата на гротеската и другите поетички автометатекстови . Романтичарска иронија. Толкување на репрезентативни текстови од најзначајните претставници на европскиот романтизам. Книжевно-историско и поетичко значење на романтизмот за понатамошниот развој на европската книжевност и култура. Актуелизација на романтизмот преку филмувани биографии.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		60
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			80
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10
	17.3.	Активност и учество			10

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Petrović S. и др. (ур.)	Povijest svjetske književnosti кн. 3-7	Zagreb, Mladost	1974-1982
		2.	Капушевска-Дракулевска, Л. (прир.)	Антологија на светската поезија, том 4 (XVIII-XIX век)	Скопје, Арс ламина - публикации	2015
		3.	Фире, Франсоа (прир.)	Ликови романтизма	Београд, Clio	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Berlin, Isaija	Koreni romantizma	Beograd, Sl. glasnik	2006
		2.	Beker, Miroslav	Povijest književnih teorija	Zagreb, SNL	1979
		3.	Prac, Mario	Agonija romantizma	Beograd, Nolit	1976

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ПОЕТИКИ: КНИЖЕВНОСТА И ЛИКОВНИТЕ УМЕТНОСТИ			
2.	Код	ОКК-2023-з-4-2			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески” – Скопје Катедра за општа и комаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Владимир Мартиновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку проучување на основните облици на интермедијални релации меѓу книжевноста и визуелните уметности, со посебен осврт на моделите на екфразис во поезијата, предметот има за цел да ги развива следниве компетенции: Способност за интермедијални проучувања на релација книжевност – ликовна уметност Способност за користење наставни средства и медиуми Способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: историја на уметноста / филозофија / естетика				
11.	Содржина на предметната програма: Релациите текст-слика се проучуваат како на ниво на естетска продукција така и на ниво на рецепција, преку споредбени анализи на одликите на трансмедијалниот, мултимедијалниот, мешаниот и синкретичниот дискурс. Предметот ги проследува основните облици на интремедијална комуникација меѓу книжевноста и ликовните уметности преку проучување на репрезентативни примери: дефинирање и типологија на екфразисот, фото-роман, илустриран роман, илуминација, стрип, калиграм, хаига, визуелна, пиктурална, конкретна, видео и дигитална поезија.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, изработка и презентација на семестрални трудови и интерпретативни есеи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		-
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		35 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			60 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода	
	17.3.	Активност и учество			20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мартиновски, В	Од слика до песна, интерференции меѓу македонската современа поезија и ликовните уметности	Магор	2003
		2.	Мартиновски, В, прир.	Ut pictura poesis	СВП	2006
		3.	Мартиновски, В.	Слики за читање - аспекти на екфразиската поезија	Магор	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bilman, E.	Modern Ekphrasis	Peter Lang	2013
		2.	Maroević, T.	Napisane slike	Hrvatska sveučilišna naklada	2007
		3.	Османли, Т.	Стрип – деветтата уметност	Бегемот	2021

Прилог бр. 2		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА И МЕТОДОЛОГИЈА НА КНИЖЕВНОСТА: АСПЕКТИ И ФОРМИ НА ФИКЦИЈАТА			
2.	Код	ОКК-2023-з-4-3			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година/ 4 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4 кредити
8.	Наставник	Проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): курсот ја проучува фикцијата во современата култура определена како комплексен феномен. Во неа се анализира мулти-медијалната продукција и се изведува компарација на разликите и сличностите на аспектите на претставувањето применети во одделните форми на фикција, во прозата, драмата, филмот, театарот. Се развиваат компетенции за креативно мислење и толкување на текстот и контекстот, се толкуваат идеите за поимање на фикцијата низ епохите и во нив се толкуваат причините за примена на различни постапки при структурирање на текстовите кои зависат од стварноста во која се создаваат. Се испитува корелацијата и интеграцијата на содржини од теоријата на книжевноста со компатибилни содржини од наставните предмети: философија/ антропологија /социологија				
11.	Содржина на предметната програма: фикцијата се толкува врз основа на разновидни текстови произлезени од историски определени културолошки и стварносни контексти. Се анализира нивната структурата, но се истражуваат и теориите кои инсистираат на автономија на уметничкиот текст. Се проучуваат иманентните закони на фикционалните дела: прозни, драмски, филмски, театарски текстови. Се објаснува феноменот на адаптација на еден текст во друг медиум. Се проучуваат симптомите и аспектите на наративните структури: настан, перформативност / субјект, тело, перспектива / перцепција, брзина / темпо / процес, движење / време, меморија, дистанца / близина, моќ, убедување / претстава, ситуација, посредување, траума, доживување / објаснување, отелотворено мислење, предрасуда, первертирање и реверзибилно конструирање на претставувањето.Се интерпретираат конвенциите на поезијата наспроти прозата (песна, роман, расказ, автобиографија, мемоари, микрофикција и др.), на драмата (трагедија, комедија, мелодрама и др.), филмот, театарот. Се истражува воспоставувањето и оправданоста на критериумите за типологија и разликите меѓу видовите на прозните, драмските или поетските дела. Се применува компаративно толкување, интертекстуална анализа и културолошко контекстуализирање на книжевно-уметничките феномени.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		35
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			90
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10
	17.3.	Активност и учество			10

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски/Англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/Самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Славица Србиновска	Книжевноста и политиките на претставувањето	Сигмапрес	2018
		2.	Riffaterre, Michael.	Fictional Truth.	Johns Hopkins University Press	1990
		3.	Phelan, James (ed.).	Reading Narrative: Form, Ethics, Ideology.	Ohio State University Press,	1989
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Said, Edward W.	Beginnings: Intention and Method	Basic Books	1975
		2.	Levine , Caroline	Forms · Whole, Rhythm, Hierarchy, Network	Princeton University Press	2015
		3.	Ronen, Ruth.	Possible Worlds in Literary Theory	Cambridge University Press.	1994

1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ПОЕТИКИ: ПОЕТИКА НА ОРИЕНТАЛНИТЕ КНИЖЕВНОСТИ			
2.	Код	ОКК-2023-3-4-5			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф д-р Маја Бојадиевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот има за цел да ги воведe студентите во системите на старите книжевности на далечниот исток. Во компаративна перспектива, курсот ги објаснува врските помеѓу традиционалните системи на мислење во Кина и Јапонија и книжевните облици кои тие ги обусловуваат.					
11.	Содржина на предметната програма: Почетоците на кинеската мисла: И Чинг (книга на промените). Распаѓањето на митската сликовност и првите филозофски и религиски концепти. Канонските тактови, Конфучијанството и Таоизмот. Развојот на кинеската книжевност помеѓу Конфучијанството и Таоизмот. Таоизмот и неговите рефлексии во кинеските прозни форми. Развој на романот преку историските хроники. Кинеска лирика (“ши”). Потекло и настанок на Зен будизмот. Шинтоизам и фундаменталните текстови. Којики и Нихонги – првите зборници и хроники во јапонската книжевност. Мит, историја и книжевност. Настанок и основни естетички премиси на јапонската хаику поезија. Поетика на јапонската драма (Кагура, Но, Кабуки). Почетоци на Јапонската проза: развој, видови и поетики.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови				
14.	Распределба на расположивото време	3+0				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	60 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови			
	17.3.	Активност и учество	15 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација Анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		И Чинг и Тао те Кинг	Магор	2014
		2.		Поезијата на стара Јапонија	Магор	2014
		3.		Јапонски Но драми	Магор	2014

	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	И. Лисевич	Почетоците на кинеската мисла	Здружени издавачи	1983
		2.	T. Kulenović	Pozorište Azije	Zagreb, Prolog	1983
		3.		The Kojiki	Tuttle Publishing	2005

ТРЕТА ГОДИНА

V семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ПОЕТИКИ: СИМБОЛИЗАМ			
2.	Код	ОКК-2023-3-5-1			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 5 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Капушевска-Дракулевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на курсот е компаративно проучување на поетиката на симболизмот преку најпарадигматични примери од европскиот симболизам Способност за книжевно-историска контекстуализација Способност за споредбено проучување на книжевните дела Литературно-теоретски компетенции				
11.	Содржина на предметната програма: Границите на модерната поезија: поим, генеза и главни претставници. Временски и просторни координати на симболизмот. Од естетика на грдото кон естетика на злото. Главни линии во развојот на модерната поезија: афективна, интелектуална и имажинативна и нивните репрезентативни претставници. Најава на симболизмот: парнализам и декадентизам. Манифестот на симболизмот. Основни одлики на поетиката на симболизмот. Магијата на поетскиот јазик. Индивидуализација на симболот (знак/амблем). Симболизмот во драмата. Интерпретација на текстови и на индивидуални поетски. Рефлексии на поетиката на симболизмот во современата македонска поезија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			80
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10
	17.3.	Активност и учество			10
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vilson, E.	Akselov zamak ili o simbolizmu	Beograd, Kultura	1964
		2.	Petrović S. и др. (уп.)	Povijest svjetske književnosti кн. 3-7	Zagreb, Mladost	1974-1982
		3.	Friedrich, H.	Struktura moderne lirike	Zagreb, Stvarnost	1989 (I izd.: 1969)
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Капушевска-Дракулевска, Л. (прир.)	Антологија на светската поезија, том 4 (XVIII-XIX век)	Скопје, Арс ламина - публикации	2015
		2.	Vuković, Đ.	Sinestezija u poeziji	Sremski Karlovci, Novi Sad, IKZS	2010
		3.	Капушевска Дракулевска, Л.	Поетика на несознајното: симболистички импулси во современата македонска поезија	Скопје, Магор	2001

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА И МЕТОДОЛОГИЈА НА КНИЖЕВНОСТА: КРИТИЧКИ МЕТОДИ			
2.	Код	ОКК-2023-з-5-1			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 5 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Елизабета Шелева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Градење и развивање на литературно-теориски компетенции, градење на интердисциплинарно заснован и методолошки втемелен пристап, развој на критичко читање и подготовка за самостојна, методолошки втемелена анализа				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во книжевно-научната методологија и нејзините почетоци, принципот на методолошки плурализам (хибридизација на комплементарни методи), типологија на методолошките пристапи, компаративни културни студии, компаративно читање на современата македонска литература во јужнословенски и светски контекст				
12.	Методи на учење: читање и истражување (класично и онлајн), самостојна изработка на критички есеи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+0 неделено			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		60
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			Писмена и усна презентација
	17.3.	Активност и учество			Да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Армандо Њиши	Компаративна книжевност	Магор	2006
		2.	Ив Шеврел	Компаративна литература	Магор	2005
		3.	Елизабета Шелева	Книжевно-теориски студии	Матица македонска	1997
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Поимник на современа книжевна теорија втор дел (прир. К.Кулавкова)	МАНУ	2021
		2.	Милан Ѓурчинов	Залез на аксиолошкиот релативизам	МАНУ	2015
		3.	Adrijana Marčetić	O novoj komparatistici	Službeni glasnik	2015

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА И МЕТОДОЛОГИЈА НА КНИЖЕВНОСТА: ТЕОРИЈА НА КНИЖЕВНИ ДИСКУРСИ 1			
2.	Код	ОКК-2023-3-5-3			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Марија Ѓорѓиева Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да се воведат студентите во теоријата на книжевните дискурси и да се оспособат за практична/аналитичка примена на стекнатите знаења врз конкретни книжевни текстови и феномени. Литературно-теоретски компетенции; способност за анализа на релација текст - контекст; способност за анализирање, синтетизирање и разбирање; способност за примена на литературните и на јазичните содржини од предметот; способност за споредбено проучување на книжевните дела.				
11.	Содржина на предметната програма: Усвојување содржини од теоријата на книжевноста, на книжевната стилистика и на книжевната генологија.Теориско-апликативен преглед на релевантните концепции на текстот, интертекстот, хипертекстот, дискурсот; парот книжевно дело- книжевен текст; структура на книжевниот текст и негови функции. Усвојување содржини од областа на книжевната стилистика: преглед на доминантните теориски концепции за стилот (од антиката до денес) и компаративен преглед на стилистичките школи; теориско – интерпретативно усвојување на основните стилистичко - поетички категории. Усвојување содржини од книжевната генологија: тријадата книжевен род-вид-жанр; поимот жанровска хибридизација. Практични вежби за интерпретативна примена на стекнатите теоретски знаења врз парадигматични книжевни текстови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		60
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10	
	17.3.	Активност и учество		10	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јуриј Лотман	Структура на уметничкиот текст	Скопје: Македонска Реч	2005
		2.	Катица Ќулавкова (прир).	Поимник на книжевната теорија	Скопје: МАНУ	2022
		3.	Ана Бужињска и Михал Павел Марковски	Књижевне теорије XX века	Београд: Службени гласник	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јуриј Лотман	Семиосфера	Скопје:Три	2006
		2.	Zdenko Lešić	Jezik i književno delo	Beograd: Službeni glasnik	2011
		3.	Marko Juvan	Hibridni žanrovi	Sremski Karlovci/Novi Sad: Izdavska knjižarnica Zorana Stojanovica	2019

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИИ НА ИДЕНТИТЕТ И ТРАНСНАЦИОНАЛНА ЛИТЕРАТУРА			
2.	Код	ОКК-2023-з-5-5			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 5 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Елизабета Шелева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање на студентите со категоријата на идентитетот и алтеритетот како алатки на културолошката анализа, оспособување на студентите за самостојно препознавање, перцепија и критичка анализа на плуралните и хибридни идентитети во литературата				
11.	Содржина на предметната програма: Идентитет и потекло. Идентитетот како крст. Политика на идентитетот. Идентитетот како последица на моќта. Диференцијалистички модел на идентитетот. Есенцијализам и конструктивизам (моделот „сабра“). Абјектни потекла.Странци самите на себеси. Нелагода, срам, авто-презир и автошовинизам кон матичната култура. Концептуален и универзален туѓинец. Гранични идентитети. Повеќекратни припадности. Бегалецот како (абјект) фигура.Транснационалната литература - нова алатка на компаративната книжевност во време на глобалните дис-локации.				
12.	Методи на учење: истражување, читање на референтната литература, подготовка на усни и писмени презентации, учество во дискусии				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		60
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			да
	17.3.	Активност и учество			да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елизабета Шелева	Книга 2020	Магор	2021
		2.	Амин Малуф	Погубни идентитети	Матица македонска	2001
		3.	Армандо Њиши	Креолизација на Европа (книжевност и миграција)	Магор	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елизабета Шелева	Домот на писмото	Магор	2008
		2.	Renata Jambrešić Kirin	Dom i svijet	Centar za ženske studije	2008
		3.		From Diaspora To Diversity	Esperanza	2017

VI семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ПОЕТИКИ: МОДЕРНИЗАМ И АВАНГАРДА НА 20 ВЕК			
2.	Код	ОКК-2023-3-6-1			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Капушевска-Дракулевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на курсот е компаративен и интердисциплинарен увид во тековите на модернистичките и авангардните поетики од првата половина на 20-от век преку најрепрезентативни поетски/уметнички писма од европскиот културен ареал. Способност за книжевно-историска контекстуализација Способност за анализирање, синтетизирање и разбирање Способност за културно-цивилизациски пристап				
11.	Содржина на предметната програма: Европската култура во првата половина на 20-от век. Епохата на модернизмот како последна голема епоха во светската книжевност. Проблеми на периодизација: Модернизам / Модерна / Авангарда / Неоавангарда. Теоретски и книжевно-историски и културни аспекти на најрепрезентативните модернистички и авангардни струења: експресионизам, футуризам, имажинизам, дадаизам, надреализам, ултраизам, поетизам, летризам, конкретна поезија... Манифести и односот кон традицијата. Одлики и главни претставници на одделните авангардни струења. Модернистички индивидуални поетики надвор од „измите“. Нова концепција на поетскиот јазик. Поезијата како експеримент: колажот како транссемиотички цитатен жанр. Интерпретација на репрезентативни книжевни текстови. Модернизмот во другите уметности: сликарство, филм...Модернизмот по Втората светска војна. Специфичниот модернизам во македонската книжевност и култура. Судбината на модернизмот: антимодернизам / хипермодернизам.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		60
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			80
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10
	17.3.	Активност и учество			10

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Де Торе, Гиљермо	Историја авангардних книжевности	Sremski Karlovci, Novi Sad, IKZS	2001
		2.	Marino, Adrijan	Moderno, modernizam, modernost	Beograd, Narodna knjiga	1997
		3.	Rejmon, Marsel	Od Bodlera do nadrealizma	Sarajevo, VeselinMasleša	1958
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Урошевиќ, Влада	Големата авантура: Францускиот надреализам	Скопје, Македонска книга	1993
		2.	Flaker, Aleksandar	Poetika osporavanja. Avangarda i književna ljevica	Zagreb, Školska knjiga	1984 (II izd.)
		3.	Капушевска-Дракулевска, Лидија	Поетика на изненадувањето: надреалистички импулси во современата македонска поезија	Скопје, Магор	2003

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА И МЕТОДОЛОГИЈА НА КНИЖЕВНОСТА: ПСИХОАНАЛИТИЧКА КРИТИКА			
2.	Код	ОКК-2023-з-6-2			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3 година / 6 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Елизабета Шелева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање на студентите со основните постулати на психоаналитичката критика, развојните фази на психоанализата, оспособување на студентите за апликативна примена на психоанализатата во толкувањето на книжевните дела, како и разбирањето на современите културни феномени, интеграција на содржини и методи од заемно компатибилни научни дисциплини (психологија, антропологија)				
11.	Содржина на предметната програма: Психоанализата како мета-психологија. Психоанализата во контекст на епохата на модернизмот. Развојни етапи на психоанализата: од медицинска кон теориска фаза. Дуализмот: латентно и манифестно (на рамниште на сонот, поведението, текстот). Психоанализата како „семејна романса“. Прохибитивниот закон: врската меѓу вината и идентитетот. Принципот на повторување како функционален механизам на траумата. Индивидуална и колективна траума. Културална траума, транс-генерациска траума. Психоанализата како себе-нарација. Синдромот на лажни секавања. Културата како системска де-сексуализација (методично жртвување на либидото). Дуализмот Ерос/Танатос во литературата и културата. Психоанализа и капитализам (кулпабилизација на поединецот, медиализација на последиците од општествените и класни неправди: сиромаштија, војни, прекаријат).				
12.	Методи на учење: читање и истражување на референтната литература, изработка на усна и писмена презентација				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+0 часа неделно			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		60
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			Да
	17.3.	Активност и учество			Да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зигмунд Фројд	Неугодното во културата	Зумпрес	1996
		2.	Зигмунд Фројд	Тага и меланхолија	Ѓурѓа	2019
		3.	Елизабета Шелева	Културолошки есеи	Магор	2000
				Од личен агол	Магор	2019
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Карен Хорнај	Внатрешни конфликти	Ѓурѓа	2019
		2.	Алфред Адлер	За нервозниот карактер	Ѓурѓа	2019
		3.	Елизабета Шелева	Психоаналитичка критика, во: Поимник на книжевната теорија (прир. К.Кулавкова)	МАНУ	2007

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА И МЕТОДОЛОГИЈА НА КНИЖЕВНОСТА: ТЕОРИЈА НА КНИЖЕВНИ ДИСКУРСИ 2			
2.	Код	ОКК-2023-з-6-3			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година/ 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Д-р Марија Ѓорѓиева Димова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е студентите да се запознаат со теоријата на лирската поезија/песна и да се оспособат за практична/аналитичка примена на стекнатите знаења врз конкретни книжевни текстови. Литературно-теоретски компетенции; способност за анализа на релација текст/контекст; способност за анализирање, синтетизирање и разбирање; способност за споредбено проучување на книжевни дела.				
11.	Содржина на предметната програма: Усвојување содржини од теоријата и од историјата на лирската поезија. Теориски опис на лирската песна како книжевен вид и како говорна порака. Преглед на доминантните теориски концепции за лириката (од антиката до постмодерната). Теориско-интерпретативен преглед на конститутивните жанровски, структурни и композициски одлики на лирската песна: лирски конвенции, лирски субјект, лирски објект, поетска слика, време и простор, звук и значење; апострофата како темелна лирска фигура; функции на лирската песна. Металирика. Преглед на критериуми за типологија на лириката (теориски модели на лирика, историски видови лирика и кодирани лирски форми). Усвојување модели и методи на читање и толкување на лирската песна.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		60
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			80
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10

	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација Анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Ѓорѓиеваа Димова	<i>Интерпретограми</i>	Скопје: Три	2020
		2.	Eva Müller- Zettelmann/Margarete Rubik (Ed.)	<i>Theory into Poetry: New Approaches to the Lyric</i>	Amsterdam/New York:Rodopi	2005
		3.	Jonathan Culler	<i>Theory of the Lyric</i>	Harvard University Press	2015
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Џонатан Калер	<i>Теорија на книжевноста: увод</i>	Скопје:Поетики	2012
		2.	Tihomir Brajovic	<i>Tumačenje lirske pesme. Od teorije do interpretativne prakse</i>	Beograd: Akademska knjiga	2021
		3.	Josip Užarević	<i>Kompozicija lirske pjesme</i>	Zagreb:Zavod za znanost	1991

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ЧИТАЊА			
2.	Код	ОКК-2023-з-6-5			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 6 семестар		Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Капушевска-Дракулевска проф. д-р Владимир Мартиновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се здобијат со основни знаења и увид во алатките на компаративната книжевност, за да можат истите да ги користат во анализата на книжевните феномени Литературно-теоретски компетенции Способност за анализа на релација текст/контекст Способност за истражувачка работа и за аргументиран дијалог меѓу литературите.				
11.	Содржина на предметната програма: Поимски одредници: општа, компаративна и национална книжевност. Предизвиците на компаратистиката во проучувањето на националната книжевност. Интерлитерарно / интеркултурно промислување на македонската книжевност. Спецификите на македонската книжевност во контекст на европската и светската културна традиција. Релационо промислување на периоди / автори / дела и обид преку одделни европски поетики да се објаснат стилските законитости и поетичките начела на современата македонска поезија (и книжевност). Од рецепција до креативен дијалог: анализа на најпарадигматични примери на проникнувања на македонската со европската поезија (и книжевност).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15
		16.2.	Самостојни задачи		10
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			20
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			60
	17.3.	Активност и учество			20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури	Нови Сад, Академска књига	2011
		2.	Њиши, Армандо (прир.)	Компаративна книжевност	Скопје, ДККМ, Магор	2006
		3.	Ѓурчинов, Милан	Компаративни студии	Скопје, МАНУ	1998
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Шелева Елизабета	Книга 2020	Скопје, Магор	2021
		2.	Капушевска Дракулевска, Лидија	Мозаик од гласови: огледи за македонската книжевност	Скопје, Магор	2018
		3.	Мартиновски, Владимир	Зоон поетикон: аспекти на современата македонска поезија	Скопје, Кликер книги	2013

ЧЕТВРТА ГОДИНА

VII семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ПОЕТИКИ: ПОСТМОДЕРНИЗАМ			
2.	Код	ОКК-2023-з-7-1			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Капушевска-Дракулевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се здобијат со основни знаења за поетиката на постмодернизмот и да можат истите да ги користат во анализата на книжевните феномени. Литературно-теоретски компетенции Способност за анализирање, синтетизирање и разбирање Способност за поттикнување креативност и критичност кај студентите				
11.	Содржина на предметната програма: Постмодернизмот како културно-историски поим. Генеалогичка на поимот. Постмодерната versus модерната. Панорама на филозофските позиции и социолошките аспекти на постмодерната. Постмодерната како раздобје, постмодернизмот како стил. Каталог на постмодернистички својства. Постмодернистички теми. Постмодернистички книжевни техники: од лудизам до тривијалност. Фактографското, (не)возможното и фикционалното во постмодернистичката проза. Постмодернистички гранични жанри: краток расказ/драма/смс есеј...Постмодернизмот и македонската современа книжевност. Апликативни компаративни читања и интерпретација на парадигматични текстови. Тенденции и перспективи на постмодерната.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			80
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10
	17.3.	Активност и учество			10
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hacion, Linda	Poetika postmodernizma	Novi Sad, Svetovi 1996	1996
		2.	Šuvaković, M.	Postmoderna	Beograd, NK	1995
		3.	Ќулавкова, Катица (прир.)	Теорија на интертекстуалноста	Скопје, Култура	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ќулавкова, Катица (прир.)	Поимник на книжевната теорија (второ дополнето издание)	Скопје, МАНУ	2021
		2.	Solar, Milivoj	Retorika postmoderne	Zagreb, MH	2005
		3.	Коцевски, Данило	Постмодерни текови	Скопје, Култура	1997

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА И МЕТОДОЛОГИЈА НА КНИЖЕВНОСТА: ПОСТКОЛОНИЈАЛНА КРИТИКА			
2.	Код	ОКК-2023-3-7-2			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 7 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Елизабета Шелева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за критичка анализа на политиката на знаењето, осознавање на важноста на локацијата (контингентноста на местоположбата) во дистрибуцијата на академската моќ, осведочување на идеолошката злоупотреба на географијата и креирањето на имаголошки обрасци / предрасуди, како алиби за културните привилегии, исклучувањето и експлоатацијата на другиот, осознавање на хиерархиските и стигматизирачки стратегии на моќта				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во пост-колонијална критика. Епистемологија на местоположбата и гледната точка. Опозицијата метропола – провинција и јадро-периферија. Другиот и другоста како дел од дискурзивниот режим на моќта. Имагологија на границата: гранични култури и генеративниот потенцијал на границата. Дискурсот Исток-Запад. Митот за ветената земја. Симболичка географија: ориентализам, балканизам, европеизам. Крстот на балакнизмот. Домот и дискурсот на варварството. Замката на егзотизација. Субалтерност (обезгласеност). Себе-колонијација (себе-балканизација). Погубни генитиви. Де-колонијацијата како незавршен проект и предизвик. Космополитизам. Пишувањето во име на Другиот како вид (дискурзивна) колонијација. Книжевност, миграција, носталгија. Писатели во егзил. Внатрешен егзил. Толкување на одбрани книжевни, филмски, публицистички дела и нивните вкрстени (интеркултурни) припадности.				
12.	Методи на учење: истражување и читање на референтната литература, изработка на усна и писмена презентација, учество во дискусија				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		60
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			да
	17.3.	Активност и учество			да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Тодорова	Имагинарниот Балкан	Магор	2001
		2.	Едвард Саид	Ориентализам	Магор	2003
		3.	Dejvid Noris	Balkanski mit	Geopoetika	2002
			Цветан Тодоров	Одродениот човек	Детска радост	1996
			Gil Anidjar	Jevrejin, Arapin- istorija neprijatelja	Beokrug	2006
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vesna Goldsvordi	Izmišljanje Ruritaniје	Geopoetika	2000
		2.	Елизабета Шелева	Од личен агол	Магор	2019
		3.	Гајатри Спивак	Постколонијална критика	Темплум	2003
			Samira Kawash	Nacija, mjesto, bezmjesnost	Treća, Centar za ženske studije	2003

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ПОЕТИКИ: КНИЖЕВНОСТ, ФИЛМ И КУЛТУРА			
2.	Код	ОКК-2023-з-7-3			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година/ 7 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6 кредити
8.	Наставник	Проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): компаративна анализа на визуелните аспекти на книжевноста и книжевните аспекти на филмската адаптација. Интерпретацијата на културните артефакти се изведува во зависност од материјалноста на различниот медиумот. Студентите развиваат компетенции за интерпретација на нарацијата како конститутивно начело и критериум за компарација на книжевноста и филмот како текстуални форми во културата. Истражувањето ги опфаќа почетоците на фотографијата, потоа историјата на развојот на филмската уметност и промените кои се востановуваат кога се говори за епохата на дваесеттиот век настанати под влијание на техничките откритија, толкување на современи визуелни културни продукти од епохата на 21 век и нивна компарација со други културни феномени од историјата на филмот, фотографијата, музиката, литературата, сликарството, театарот.				
11.	Содржина на предметната програма: нарацијата како конститутивно начело и критериум за компарација на книжевноста филмот согледани како два вида текстови на културата што упатува на литературните слики, на визуелното читање на книжевноста, но и на книжевното читање на филмот. Наставата обезбедува вовед во основните аспекти на филмската уметност во корелација со книжевноста: дискурс, приказна, нарација / монтажа; простор, време, собитие, опис / кадар, план, лик во романот / филмот, идентитет на сликата и движењето, перцептивна, афективна, дејствувачка слика (Жил Делез). Се анализираат трансформациите произлезени од промената на медиумот и процедурата на продукција на сценарио. Се прави компаративно толкување, интертекстуална анализа, културолошко контекстуализирање на книжевно-уметничките феномени. Значаен аспект на толкувањата се импликациите на телото во доменот на филмот/литературата. Телото како посредник, агенс и продуктивен инструмент, како нормативна конструкција, како претставен објект, како цел на политички интервенции. Во исто време, телото се толкува како рамна површина и се интерпретира од две гледни точки, како активен агенс и како пасивен објект на културни дејствувања. Тоа се толкува како појава/место на различни искуства, а меѓу нив на насилни и трауматизирачки искуства кои оставаат, впишуваат неизбришливи траги. Телото се интерпретира како субјект и како предмет на желбата, како потчинето единство, место на проблематизирање на критериумот здраво, нормално однесување, а наспроти тоа се проблематизира обележувањето на субјектот со болест. Проблематизирање на комплексноста на знакот во двата медиума, која се поврзува со синтетизирање на дејството на зборот, сликата, звукот. Тело / сетила / ум, наука, технологија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		60
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на	16.1.	Проектни задачи		20

	активности		16.2.	Самостојни задачи		20	
			16.3.	Домашно учење – задачи		50	
17.	Начин на оценување						
	17.1.	Тестови			70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20		
	17.3.	Активност и учество			10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)		
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветен семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски/Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација/Самоевалуација Анкетни прашалници			
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов		Издавач	Година
		1.	Cutchins, Dennis, (ed)	The Routledge Companion to Adaptation		Rautledge	2020
		2.	Славица Србиновска	Во дијалог со негативната репрезентација:интерпретација, филм и култура		Сигмапрес	2019
		3.	Žil Delez	Pokretne slike (1) Slika vreme(2).		IK Zorana Stojanovića, Novi Sad: Filmski centra Srbije	1999/ 2010
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов		Издавач	Година
		1.	Ben Shaul, Nitzan	Cinema of Choice: Optional Thinking and Narrative Movies.		New York and Oxford: Berghahn.	2012
		2.	Bode, Christoph and Rainer Dietrich	Future Narratives: Theory, Poetics, and Media-Historical Moment		De Gruyter GmgH De Gruyter GmgH	2013
		3.	Eckel, Julia; Bernd Leiendecker; Daniela Olek; Christine Piepiorka, (eds)	(Dis)orienting Media and Narrative Mazes		Transcript Verlag	2013.

Прилог бр. 7		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЗАКОНОТ КАКО КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	ОКК-2023-з-7-5			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус студии			
6.	Академска година /семестар	4 година/ 7 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4 кредити
8.	Наставник	Проф д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): целта на предметот се врзува за сложени релации меѓу законот, литературата и културата. Критичката теорија која е клучна во книжевноста е во исто време многу значаен инструмент и во областа на правото. Интердисциплинарните вкрстувања се огледуваат во врзување на проблемите на правото и на литературата во многу фикционални дела со аспекти од областа на правото и во многу форми на пишување на законот и неговите толкувања. Врз примери од сферата на прозата, драмата/театарот, филмот или фотографијата, потоа докуфикцијата и други видови ќе се преиспитува вредносниот систем зададен и впишан во сферата на правото, на законите и претставен во делата. Литературата и законите се проучуваат преку значењата кои ги стекнуваат како предмети кои влегуваат во состав на културата. Голем дел од становиштата на овој курс се засновани врз филозофијата која е во тесни релации со филозофијата од времето на И. Кант и се појавува како неокантијанска верзија на разбирање на појавите.				
11.	Содржина на предметната програма: прашањата за вината, одговорноста или етиката, мотивите за човековите дејствувања во согласност со нормите или наспроти нив се актуелни во областа на правото и на литературата. Со толкување на различни дела од областа на фикцијата, на прозата, филмот, драмата, театарот или сликарството и фотографијата ќе се истражува како книжевноста и пошироко уметноста на зборот и визуелните уметности ги антиципираат легалните структури, теми и техники и обратно, како правото реагира на книжевните, филмските структури, теми и техники. Предмет и содржина се дела на фикцијата и нивните начини на претставување на институциите на законот и законските процеси. Изучувањата се концентрираат и врз придонесите на книжевноста во реализација на законските норми и нарации. Курсот ќе истражува до која мерка книжевните структури и нивната кохеренција ја објаснуваат кохеренцијата на нарацијата во правото кое се раководи од законите, а каде се откриваат ограничувањата во двете насоки кога говориме за заемни поврзувања на законот, книжевноста и културата. Проучувањата се однесуваат и на тоа што се добива, а што се губи кога книжевноста се вреднува како „другиот“ на законот, како имагинативна и етичка алтернатива на законот во културите.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		60
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			60
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30

	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски/Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/Самоевалуација Анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Славица Србиновска	<i>Книжевноста и политиките на претставувањето</i>	Сигмапрес	2014
		2.	Richard A. Posner (Rev. Ed.)	<i>Law and Literature.</i>	Harvard University Press	1998
		3.	Richard H. Weisberg	<i>The Failure of the Word: The Protagonist as Lawyer in Modern Fiction</i>	Yale UP	1984
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	James Boyd White	<i>Acts of Hope: Creating Authority in Literature, Law, and Politics</i>	U of Chicago Press	1994
		2.	Richard H. Weisberg	<i>Poethics and Other Strategies of Law and Literature</i>	Columbia UP	1991
		3.	Stanley Fish	<i>There's No Such Thing as Free Speech and It's a Good Thing Too</i>	Oxford UP	1994

VIII семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ПОЕТИКИ: РОМАН НА 20/21 ВЕК			
2.	Код	ОКК-2023-з-8-1			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година /осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф д-р Маја Бојациевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот има за цел да понуди анализа на неколку големи романески модели, начинот на нивна контекстуализација и нивниот “говор” во културата, како и нивното реконтекстуализирање преку преку нивните различни интерпретации. Курсот има за цел да опфати една специфична струја во романескната продукција на XX век која ги преиспитува моќите на фикцијата да проговори за културните алтеритети				
11.	Содржина на предметната програма: Статусот на романот како жанр во XX век и неговата вpletеност во културниот / цивилизацискиот контекст. Романот ккао слика на светот. “Упорноста” на митовите во културата и “срамежливоста” на приказната. Лицата на делото: идентификациски констелации и лицата на епохата: идентификаторски констелации. Големите роменески модели и заднината на интерпретациите. Присутното / отсутното значење и авторитетот на романескиот текст. Митот за културниот идентитет и митот за јазикот. Романот – утопија, романот – потрага. Романот и етиката на спознанието. Проблемите на расата, етницитет, и идентитетот во романот. Прилози кон една контраисторија на романот. Романот како антироман. Романот како субверзија или како говор на “несреќната свест”. Фигури на несреќната свест: егзил- патување, сексуалноста, историјата и насилството, Историјата и поединецот, етиката и идентитетот, изгнаникот и потрагата.. Патокази на маргиналците: жени, хомосексуалност; Несвесното, лудилото и смртта. Политиката и телото. Апликативен материјал: селектирани дела од Хенри Џејмс, Џ. Џојс, Томас Ман, Марсел Пруст, Роберт Музил, Херман Брох, Мајринк, Набоков, Кафка, Селин, Кортасар, Сабато, Јукио Мишима, Џон Фаулс, Дубравка Угрешиќ, Џон Куци, Агота Кристоф и др.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	35 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	С.Србиновска/ М.Бојациевска	Роман: статус, толкувања, перспективи	Сигмапрес	2004
		2.	Gilles Deleuze	Proust et les signes	PUF, Paris	1996
		3.	A.Longuet Marx	Proust- Musil: partage d'ecritures	PUF, Paris	1986
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	М. Бојациевска	Андрогин, утопија на совршениот пол	Сигмапрес	1999
		2.	Jacques Derrida	Ulysse gramophone	Paris, Galilée	1987
		3.	С. Србиновска	Помеѓу фикцијата и стварноста	Сигмапрес	2018

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА И МЕТОДОЛОГИЈА НА КНИЖЕВНОСТА: ФЕМИНИСТИЧКА КРИТИКА			
2.	Код	ОКК-2023-3-8-2			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Елизабета Шелева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање на студентите со развојните фази и базичната терминологија на феминистичката критика и родовите студии, иницирање критичка расправа за родовите асиметрии во патријархалната идеологија на општеството, разобличување на родовите стереотипи во културата и книжевноста, еманципација од ткн. фантазматски (паушален) феминизам, оспособување на студентите за родово сезнибилен прочит и толкување на книжевни дела и културни пројави.				
11.	Содржина на предметната програма: Развојни фази на феминистичката критика: протофеминизам, егалитарен феминизам, пост-феминизам, радикален феминизам, мета-феминизам. Пост-колонијален (мулти-културен) феминизам.Типолошко разграничување на феминистичката критика, женските студии, родовите студии, гинеокритиката. Оспорување на дистинкцијата приватно/јавно. Поимите: мизогинија, сексизам, пол/род. Капитализам и феминизам: комодификација на женското тело. Од феминистичка лутина до субверзивна смеа. Феминистичката критика како политички чин. Меѓу „сопствена соба“ и „розево гето“. Жените писатели и нивната невидливост во канонот. Егзилот и феминизмот. Разобличување на родовите стереотипи во усната литература. Родови стереотипи во уметничката литература. Женско писмо: примери од македонската, јужно-словенската и светската литература.				
12.	Методи на учење: читање, истражување, учество во дискусии на часот, подготовка на усна и писмена презентација				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење - задачи		60
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и			да

		усна)				
	17.3.	Активност и учество			да	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			редовност на и активно учество во текот на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Торил Мои	Сексуална/текстуална политика	Сигмапрес	2005
		2.	Џудит Батлер	Проблеми со родот	ЕвроБалкан Прес	2002
		3.	Svetlana Slapšak/Marina Matešić	Rod i Balkan	Durieux	2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Светлана Слапшак	Женски икони на 20 век	Темплум	2004
		2.	Tijana Matijević	From Post-Yugoslavia To The Female Continent (A Feminist reading Of Post-Yugoslav Literature)	Verlag Bilefeld	2020
		3.	Gloria Anzaldua	Borderlands	Ryan/Rivkin	1999

Прилог бр. 4		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА И МЕТОДОЛОГИЈА НА КНИЖЕВНОСТА: РЕЦЕПЦИЈА И ИНТЕРПРЕТАЦИЈА НА КНИЖЕВНОСТА И КУЛТУРАТА			
2.	Код	ОКК-2023-з-8-3			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година/ 8 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6 кредити
8.	Наставник	Проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): курсот има цел да направи преместување на фокусот на испитувањето од сферата на онтолошката кон сферата на гносеолошката и прагматична димензија на објаснување на фикцијата. Со оглед на тоа проучувањето се концентрира врз хоризонтот на доживувања, објаснувања, претстави и толкувања на фикцијата од перспектива на читателот обременет со содржини од искуственото и книжевно-уметничкото и културолошко наследство. Во целите се вклучува развивањето на литературно-теоретски компетенции и способност за разликување на гносеолошката и прагматична димензија поврзана со идентитетот на читателот и неговото книжевно и искуствено наследство и способноста за разликување и развивање на читањето како индивидуална реакција и како колективна компетенција, паралелно со способноста за јавен настап				
11.	Содржина на предметната програма: теоријата на рецепцијата и интерпретација е субверзија врз идејата за книгата како постоење доволно самото на себеси, како чист, автономен објект. Таа го тематизира поимањето на читањето како очекување смисла и кохерентно значење. Со неа се поништува поларноста меѓу пишувањето и читањето. Теоријата на читањето е составен дел на компаратистиката, имагологијата (сликата за другите култури како основа за формирање однос при читањето и толкувањето на текстот) и теоријата на рецепција. Клучни поими врз кои се концентрира теоријата се извор / рецепција / влијание / интертекст/ компаратистички стратегии. Се проблематизира улогата и статусот на имплицитниот читател / на идеалниот читател/на емпирискиот читател. Се испитува улогата на свеста во читањето како аспект на феноменолошка перспектива на толкување на читањето при што тоа се објаснува како чин на комуницирање на две свести или нивна емпатија. Читањето се објаснува и како слободна, но и како присилна интерпретација според норми, од едната страна тоа се поврзува со индивидуалната реакција, а од другата со колективната компетенција. Интеракцијата меѓу текстот и читателот е предмет на истражување кое упатува на обидот да се оствари кохерентна целина со читањето, да се досегне смисла / да се доживее ефект / да се направи толкување во смисла на одговор / Wirkung / Response, но и да се спознае „отвореноста на делото“, но и да се сумира состав од знаења кои формираат интерпретативни заедници кои се придржуваат за заеднички критериуми. Се анализира улогата на слушањето и бележењето во сферата на усмената книжевност. Во наставата се води грижа за културолошко контекстуализирање на книжевно-уметничките феномени.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	60		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20		
		16.2.	Самостојни задачи	20		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	40			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30			
	17.3.	Активност и учество	20			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 х до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 х до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски/Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација./Самоевалуација. Анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Славица Србиновска	<i>За филозофијата на гледната точка и уметноста</i>	Сигмапрес	2020
		2.	Fish, Stanley	<i>Is there a text in this class? The authority of interpretive communities</i>	Harvard Univ. Press	1980
		3.	Freund, E.	<i>The Return of the reader: Reader-response criticism.</i>	Routledge	1987
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Еко, Умберто	<i>Читателот во фабулата</i>	Култура	2010
	2.		Gadamer, H.G.	<i>Istina i metoda</i>	Veselin Maselsa	1978
	3.		Suleiman, S., and I. Crosman,	<i>The Reader in the</i>	Princeton	1980

			(Eds.) Princeton, NJ:	<i>Text.</i>	Univ. Press.	
--	--	--	--------------------------	--------------	--------------	--

Прилог бр. 8		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЦЕНАРИОТО КАКО УМЕТНОСТ НА НАРАЦИЈАТА			
2.	Код	ОКК-2023-з-8-5			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година/ 8 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4 кредити
8.	Наставник	Проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): целта на програмата е заснована врз изучување на примена на наративните пристапи и процедури во обликување и анализа на сценариото како специфичен вид структура. Процесот на пишување на идеите и на информациите во состав на приказната е проследено со користење на методи и алатки за организирање мисли, развивање теми и конструкции. Во текот на работата целта е да се мапираат концепти, контури, понекогаш да се направат графички репрезентации или да се користат други методи на организација на сценариото како уметничка структура на наративната.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на градењето на наративната структура на сценарио со практикување и анализа на етапите на креација. Анализа и пишување на почетната ситуација или настан кој го иницира отворањето и поставувањето на првата сцена, потоа обликување на замислата околу целта (објектот) која определен протагонист настојува да ја постигне што е во тесна корелација со градење на конфликт или воспоставување на проблем во дејството, дури и кога тоа е сосема деструирано. Во процесот на анализа и креација се вградуваат и препреките кои треба да се совладуваат, се вградува проблемот на неизвесност или „незнаење“ кој предизвикува ефект на тензија во дејството, но при тоа се достигнува точката на климакс. Анализата на крајот се насочува кон резултатите или определувањата на успехот или неуспехот во надминување на препреките. Паралелно се изучуваат и толкуваат процесите на пренесување на информацијата во наративни форми, односно клучни елементи во сценариото стануваат ликовите, заплетот, приказната, просторот, времето, повторувањата во наративната структура на сценариото со фокус врз исклучителните слики во секојдневна ситуација што е окарактеризирано како мнемоничка појава или појава која е во функција на помнењето. Креирање и толкување на значењата кои гледачот/читателот ги реципира како слики од структурните рамништа на целината на сценариото. Конструкција на рамки /слики од рамништата на реченица до рамништата на цела приказна. Анализа на дејството на сликите врз конструкцијата на приказната во свеста на читателот/гледачот, односно при рецепцијата, затоа што сликата станува позначаен аспект на формата. Сооднос меѓу дејството, приказната и времето со антиципирање на визуелните аспекти за чија реализација е неопходен селективен однос кон сцени кои се вклучуваат наспроти сцени кои се констатира дека е неопходно да бидат исклучени.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		60
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			60

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик/Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/Самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mundwiler, Leslie	Michael Ondaatje: Word, Image, Imagination	Talonbooks	1984
		2.	Славица Србиновска	Средба на културите	Сигмапрес	2022
		3.	Beach, L. R.	The psychology of narrative thought: How the stories we tell ourselves shape our lives	Xlibris	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Fisher, W. R	Human communication a narration: Toward a philosophy of reason, value, and action.	University of South Carolina.	1989
		2.	Chion, Michel	Words on Screen	Columbia University Press	2017
		3.	Conley, Tom	Film Hieroglyphs: Ruptures in Classical Cinema.	University of Minnesota Press	1990

Прилог бр. 3.б.

**Содржина на предметните програми
Изборни наставни предмети од Листа 1**

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ОД ЛИСТА 1
ВТОРА ГОДИНА
III семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕКСТУАЛНОСТ, СЕКСУАЛНОСТ, КУЛТУРА			
2.	Код	ОКК-К-2023-л1-3-1			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 3 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф д-р Маја Бојадиевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот има за цел да ги претстави моделите на разбирање на сексуалноста, да ги воведe студентите во процесот на анализа на впишувањето на сексуалноста во различните текстови на културата, од древните митови и космолошки описи, па сè до современата уметност и теориите на перформативноста кои темелно ја преиспитуваат идејата за половата дихотомија.				
11.	Содржина на предметната програма: Проблемите на полот, телото и човековата сексуалност како проблеми на културната конструкција на идентитетот. „Онтолошката“ енигма на половата дијада и скриениот копнеж по почетното единство. Сликите и фигурите на сексуалноста во старите текстови и нејзините различни формулации во некои религиски концепти. Сликите и фигурите на „проблематичната“ сексуалност во книжевноста и уметноста. Сексуалност и индивидуација. Сексуалноста и насилството. Сексуалноста и духовноста. Полот, телото и човековата сексуалност: динамиката на „вклучување“ и „исклучување“ во културата и политичката стабилност на (сексуалниот) идентитет.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови
	17.3.	Активност и учество			15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Компендиум стари текстови	<i>Извадоци од Енума Елиш, Теогонија, Библијата, Брихадарањака Упанишад</i>		
		2.	Маја Бојациевска (ур.)	<i>Антропологија на сексуалноста</i>	Сигмапрес	2011
		3.	Маја Бојациевска	<i>Пишувањето во среден род</i>	Сигмапрес	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mieke Bal	<i>Femmes imaginaires</i>	HES Publishers	1986
		2.	Joseph Bristow	<i>Sexuality</i>	Routledge	1997
		3.	Michel Foucault	<i>Histoire de la sexualité (3) : Le Souci de soi</i>		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНА ФАНТАСТИКА			
2.	Код	ОКК-К-2023-л1-3-2			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 3 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Капушевска-Дракулевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се здобијат со основни знаења од областа на фантастиката и да можат истите да ги користат во анализата на книжевните феномени Литературно-теоретски компетенции Способност за анализа на релација текст/контекст Способност за истражувачка работа				
11.	Содржина на предметната програма: Поим и генеза на феноменот на книжевната фантастика.Теории за книжевната фантастика: од Кајоа до Лахман. Фантастиката и другите облици на имагинарното: од митот до негативната утопија. Функција на фантастичното во книжевно-уметничкото дело. Фигуративниот говор во фантастиката. Фантастиката и психоанализата. Придонесот на романтизмот за фантастиката како книжевна постапка. Класична – модерна фантастика. Фантастичниот роман и расказ во европски (и светски) контекст. Фантастиката во македонската книжевна традиција. Типологија на книжевната фантастика. Фантастични теми и фигури. Апликативни компаративни читања и интерпретација на парадигматични текстови. Значење на книжевната фантастика како култура на другоста.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			20
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			60
	17.3.	Активност и учество			20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Урошевиќ, Влада	Демони и галаксии	Скопје, Македонска книга	1998
		2.	Кајоа, Роже	Од бајките до научната фантастика, во: <i>Разгледи</i> , бр. 7, стр. 727-764	Скопје	1972
		3.	Капушевска-Дракулевска, Лидија	Во лавиринтите на фантастиката	Скопје, Магор	1998 (II изд.: 2004)
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Todorov, Cvetan	Uvod u fantastičnu književnost	Beograd, Rad	1987
		2.	Проп, Владимир.	Морфологија на сказната	Скопје, Македонска реч	2009
		3.	Капушевска-Дракулевска, Лидија (прир.)	Тешка ноќ: антологија на соврмениот македонски фантастичен расказ	Скопје, Магор	2009

IV семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕДИУМСКА ПИСМЕНОСТ И КРИТИЧКО ЧИТАЊЕ			
2.	Код	ОКК-К-2023-л1-4-1			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Доц. д-р Кристина Н. Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот ја истражува комплексната улога на традиционалните медиуми во културата и има за цел да им овозможи на студентите да стекнат вештини за критичко анализирање на наративите конструирани и дистрибуирани од медиумите. Деконструирањето на медиумски содржини – фотографии, печатени статии, телевизиски и радио прилози, веб страници и др., - ќе им помогне на студентите да ја разберат конструираноста на медиумските пораки за полесно да се справат со ширењето дезинформации, пропаганда, говор на омраза и слично.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед - развојот на медиумите. Политичка пропаганда пред појавата на масовните медиуми. Конструирање на значењето: структура на медиумските пораки. Елементи на критичка евалуација на медиумската порака. Визуелна писменост: фотографиите и вистината. Медиумската сопственост и објективноста. Вести наспрема спонзорирани текстови. Медиумски конструирани дискурси и идеологија.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, домашни задачи (еден есеј и една усна презентација во текот на семестарот), домашно учење (подготовка за испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови
	17.3.	Активност и учество			15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	O'Shaugnessy, Michael and Stadler, Jane	Media & Society, 6e.	London. Oxford Press.	2016
		2.	Hobbs, Renee	Media Literacy in Action: Questioning the Media	Rowman & Littlefield	2011
		3.	Potter, W. James	Media literacy	Sage publications	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hall, Stuart (ed. Brunsdon, Ch.)	Writings on Media: History of the present	Duke University Press	2021
		2.	Лахтов, М. и Трајкоска, Ж. (Ур.	Прирачник за медиумска писменост за млади, за медиуми и за граѓански организации	Скопје: Институт за комуникациски студии.	2018
		3.	Hobbs, Renee.	Mind Over Media: Propaganda Education for a Digital Age	New York: W.W. Norton.	2020

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КРЕАТИВНО ПИШУВАЊЕ			
2.	Код	ОКК-К-2023-л1-4-2			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година/ 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Д-р Марија Ѓорѓиева Димова, редовен професор Д-р Владимир Мартиновски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да се оспособат студентите за самостојно конципирање и креативно пишување книжевно-научни и книжевно- уметнички. текстови. Способност за примена на литературните и на јазичните содржини на предметот; способност за анализирање, синтетизирање и разбирање; поттикнување креативност и критичност кај студентите.				
11.	Содржина на предметната програма: Усвојување содржини од теоријата на креативното пишување. Вовед во креативното пишување. Дистинкцијата академско-креативно пишување. Практични вежби за стимулација на креативноста и имагинацијата и за фокусирано читање. Практични вежби за усвојување техники за пишување по мотивација/инспирација, на зададена тема и на зададен текст/предлошка. Истражувањето како облик на инспирација. Техники на слободно пишување и групирање (freewriting, clustering, cutting up). Работилници за усвојување на техники за критичко читање, за толкување и за креативно пишување нефикционални, книжевно-научни и книжевни видови текст; copywriting. Јазични вежби. Социјализација и презентација на напишаниот текст, вербална артикулација на коментар, техники на водење дијалог, модерирање на работилници за креативно пишување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15	
	17.3.	Активност и учество		25	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Linda Anderson (ed.)	<i>Creative Reading: a Workbook with Readings</i>	London/New York: Routledge	2006
		2.	Paul Mills	<i>The Routledge Creative Writing Coursebok</i>	London/New York: Routledge	2006
		3.	Маргот Нортхеј, Џуди Џевински	<i>Пишување со смисла</i>	Тетово: Ardăria design	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Darko Tadić	<i>Osnove kreativnog pisanja</i>	Beograd:Cekoms	2015
		2.	Josip Novaković	<i>Radionica pisanja fikcije</i>	Zagreb:Algoritam	2009
		3.	Steven Earnshaw (ed.)	<i>The Handbook of Creative Writing</i>	Edinburgh University Press	2007

V семестар

Прилог бр. 6		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕМОРИЈАТА И НОСТАЛГИЈАТА ВО ФОТОГРАФИЈАТА И КНИЖЕВНОСТА			
2.	Код	ОКК-К-2023-л1-5-1			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3 година/ 5 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4 кредити
8.	Наставник	Проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Целите на предметната програма (компетенции) се поврзани со актуелизација на интермедијалните и интердисциплинарните односи преку уметноста на зборот и на фотографијата. Клучен во предметот е односот кон времето и просторот, идентитетот на човекот и појавите обележани со промената, сознанија за непостоење на стабилна и непроменлива состојба, за влијанието на хронолошкиот тек на времето и трансформациите во просторот, во психологијата, во значењата или вредностите. Согледување на наведените категории како единствениот сигурен фактор кој не поттикнува да бараме механизми за илузија на задржување на настаните и луѓето во времето преку нарација впишана во визуелен текст со рамка, во вербален медиум на книга или во текст во кој меѓусебно се вкрстиле двата медиума.				
11.	Содржина на предметната програма: предметот ги актуелизира специфичностите на односот кон минатото изразени во два различни контексти. Во првиот контекст, минатото по однос на кое индивидуата гради сопствена перспектива има рефлексивни одлики и се карактеризира со тоа што е обележано со носталгијата. Тоа се издигнува од рушевините со цел да ги поттикне доживувањата кај индивидуата која во уметноста се искажува од позиција на оној кој живее во сегашноста во која завршениот настан или настани / животи повеќе не се актуелни на истиот начин или истоветно како некогаш. Со тоа, овој предмет настојува да го проблематизира феноменот на емпатија и чинот на враќање кон минатото со цел да се лекуваат и освестуваат страдањата во сегашноста кои се обележани со дистанци формирани во просторна, временска и духовна смисла. Втората концепција на промислувања на односот кон времето, минатото и меморијата, со која се занимава оваа студија посветена на фотографијата и на книжевноста е поврзана со реставрацијата и со вклучувањето на значења на спомениците со структура на книжевен или визуелен текст. Во студиите со содржина за меморијата и носталгијата во книжевна или фотографска продукција или со меѓусебно вкрстување на двата медиума се актуелизира феноменот на идентификација, но и на разоткривање на себството во односот кон Другоста. Програмата ги тематизира и негативните однесувања поврзани со селективност, со стигма, со дискриминација на Другиот. Во центарот на вниманието е интерпретацијата на аспектите на носталгијата, минатото и меморијата изложени во студии на уметници од област на книжевноста и на фотографијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20		
		16.2.	Самостојни задачи	20		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	50			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30			
	17.3.	Активност и учество	20			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик/Англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/Самоевалуација. Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Francois Brunet	<i>Photography and Literature</i>	Reaktion Books-Exposures	2009
		2.	Славица Србиновска	<i>Низ призмата на другиот</i>	Сигмапрес	2002
		3.	Andreas Huyssen	<i>Miniature Metropolis:Literature in the Age of Photography and Film</i>	Harvard University Press	2015
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Славица Србиновска	<i>Визуелни стратегии</i>	Сигмапрес	2008
		2.	<u>Fisher, Andrew; Mays, Sas; Cunningham, David</u>	<u><i>Photography and literature in the twentieth century</i></u>	Cambridge Scholars Publishing	2008
		3.	Bourdieu, Pierre	<i>The Field of Cultural Production</i>	Columbia University Press.	1993

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ И МУЗИКА			
2.	Код	ОКК-К-2023-л1-5-2			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески” – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година/ 5 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Владимир Мартиновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку проучување на основните облици на интермедијални релации меѓу книжевноста и музиката, предметот има за цел да ги развива следниве компетенции: Способност за интермедијални проучувања на релација книжевност – музика Способност за користење наставни средства и медиуми Способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: историја на книжевност, историја на музика, естетика				
11.	Содржина на предметната програма: Курсот нуди панорамски преглед на односот книжевност-музика низ призма на интермедијалните релации и мултимедијалните односи и дискурси 1) Во првиот блок во фокусот е односот на поезијата и музиката преку анализа на поетски творби од повеќе книжевни традиции (од античката сè до современата поезија) преку анализа на тематизацијата на музиката, пеењето, танцот и музичките инструменти во поетските творби, со особен акцент на врските со соодветните стилски формации и индивидуалните поетики на анализираните автори. 2) Во вториот блок се анализираат неколку (музички) романи и книги раскази, структурирани врз музички принципи и теми, а во кои главните ликови се музичари (композитори, инструменталисти, пејачи). Со таа цел, во компаративните анализи вниманието се посветува на неколку творби на современата светска проза (<i>Прогонувачот</i> од Х. Кортасар, <i>Шумот на времето</i> од Џ. Барнс, <i>Цез</i> од Т. Морисон, <i>Бусола</i> од М. Ернан и <i>Битлси</i> од Л. С. Кристенсен) и неколку дела од македонска проза (<i>Полифинисти</i> од Л. Старова, <i>Во главата слушам песна</i> од Е. Баковска и <i>3 минути и 53 секунди</i> од Б. Стајн/Б. Прља).				
12.	Методи на учење: предавања, изработка и презентација на семестрални трудови и интерпретативни есеи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0 неделен фонд			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		50 часови
		16.2.	Самостојни задачи		

		16.3.	Домашно учење – задачи		20 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		-		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		80		
	17.3.	Активност и учество		20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Žmegač, V.	<i>Književnost i glazba / Intemedijalne studije</i>	Matica Hrvatska	2003
		2.	Мартиновски, В. (прир.)	<i>Музика, секогаш и уште (поезијата и музиката)</i>	СВП	2022
		3.	Rosen, Ch.	<i>Freedom and the Arts: Essays on Music and Literature</i>	Harvard University Press	2012
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cèlis, R.	<i>Littérature et musique</i>	Presses de l'Université Saint-Louis	2019
		2.	Mićević, Kolja	<i>Muzički roman</i>	Zlatno runo	2016
		3.	Дуев, Р.	<i>Музиката во Микенскиот свет и Хомер</i>	Силсонс	2009

VI семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНА АНТРОПОЛОГИЈА			
2.	Код	ОКК-К-2023-л1-6-1			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 6 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Доц. Д-р Кристина Н. Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот има за цел да ги воведe студентите во широкото поле на книжевната антропологија која ја истражува улогата на книжевноста во општествениот живот на човекот од една страна, и релациите меѓу антропологијата и феноменот на пишувањето, од друга. По завршувањето на курсот студентите ќе имаат солидни познавања за пресеците меѓу антропологијата и компаратистиката и ќе можат да ги анализираат книжевните текстови од антрополошка перспектива земајќи ги во преден план прашањата врзани за крвното сродство, нацијата, религијата, класата, кастата, родот, сексуалноста и слично.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во интердисциплинарното поле на книжевната антропологија. Политики на етнографијата: факти и фикција. Постмодернистичкиот пресврт во антропологијата. Автобиографија и етнографски извештај. Толкување на книжевни текстови низ антрополошка призма.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, домашни задачи (еден есеј и една усна презентација во текот на семестарот), домашно учење (подготовка за испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови
	17.3.	Активност и учество			15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Geertz, Clifford.	Works and lives: The anthropologist as author.	Cambridge, UK: Polity	1988
		2.	Lévi-Strauss, Claude.	Tristes tropiques. Tr. by J. Russell.	New York: Atheneum.	1963
		3.	Hymes, Dell.	An ethnographic perspective. In Special issue: What is literature?	New Literary History 5.1: 431–457.	1973
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Wulff, H.	The Anthropologist as Writer: Genres and Contexts in the Twenty-First Century	Berghahn	2016
		2.	Clifford, James.	Writing Culture: The Poetics and Politics of Ethnography	University of California Press.	1986
		3.	Watson, T.	Culture Writing: Literature and Anthropology in the Midcentury Atlantic World	Oxford University Press	2018

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНТИЗАМ И РЕАЛИЗАМ: ПРЕИСПИТУВАЊЕ НА ГРАНИЦИТЕ			
2.	Код	ОКК-К-2023-л1-6-2			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 6 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Капушевска-Дракулевска проф. д-р Марија Ѓорѓиева Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Компаративно проучување на поетиките на романтизмот и реализмот преку најпарадигматични примери од европскиот романтизам и реализам Литературно-теоретски компетенции Способност за културно-цивилизациски пристап Способност за примена на литературните и на јазичните содржини на предметите				
11.	Содржина на предметната програма: Романтизмот како стилска формација, епохата на реализмот. Границите на романтизмот / реализмот. Типологија, техники, постапки, стратегии на раскажување во романтизмот и реализмот. Проблемот на хронотопот во романтичарската и во реалистичката проза. Типови ликови во романтизмот / реализмот. Романтизам или реализам: историски роман / сентиментален или љубовен роман / детективски роман / роман за патување, психолошки роман / мемоари, дневници, автобиографија. Толкување на репрезентативни текстови од најзначајните претставници на европскиот романтизам и реализам.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			20
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			60
	17.3.	Активност и учество			20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација Анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Peleš, Gajo	Tumačenje romana	Zagreb, ArTresor naklada	1999
		2.	Solar, Milivoj	Povijest svjetske književnosti	Zagreb, Golden marketing	2003
		3.	Flaker, Aleksandar	Stilske formacije Zagreb	Zagreb, Liber	1976
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Abot, H. Porter	Uvod u teorijuproze	Beograd, Službeni glasnik	2009
		2.	Bahtin, Mihail	O romanu	Beograd, Nolit	1989
		3.	Bahtin, Mihail	Autor i junak u estetskoj aktivnosti	Novi Sad, Svetovi	1991

VII семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЕТИКА НА ЕГЗИЛОТ И (НЕ)ВДОМЕНОСТА: ПЛУРАЛНИ ИДЕНТИТЕТИ И ТРАНС-НАЦИОНАЛНА ЛИТЕРАТУРА			
89	Код	ОКК-К-2023-л1-7-1			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 7 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Елизабета Шелева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање на студентите со категоријата на идентитетот и алтеритетот како алатки на културолошката анализа, оспособување на студентите за самостојно препознавање, перцепија и критичка анализа на плуралните и хибридни идентитети во литературата				
11.	Содржина на предметната програма: Идентитет и потекло. Идентитетот како крст. Политика на идентитетот. Идентитетот како последица на моќта. Диференцијалистички модел на идентитетот. Есенцијализам и конструктивизам (моделот „сабра“). Абјектни потекла.Странци самите на себеси. Нелагода, срам, авто-презир и автошовинизам кон матичната култура. Концептуален и универзален туѓинец. Гранични идентитети. Повеќекратни припадности. Бегалецот како (абјект) фигура.Транснационалната литература - нова алатка на компаративната книжевност во време на глобалните дис-локации.				
12.	Методи на учење: истражување, читање на референтната литература, подготовка на усни и писмени презентации, учество во дискусии				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			да
	17.3.	Активност и учество			да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби		

		предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елизабета Шелева	Книга 2020	Магор	2021
		2.	Амин Малуф	Погубни идентитети	Матица македонска	2001
		3.	Армандо Њиши	Креолизација на Европа (книжевност и миграција)	Магор	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елизабета Шелева	Домот на писмото	Магор	2008
		2.	Renata Jambrešić Kirin	Dom i svijet	Centar za ženske studije	2008
		3.		From Diaspora To Diversity	Esperanza	2017

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТА И ПОЛИТИЧКИТЕ ТЕОРИИ НА ТОТАЛИТАРИЗМОТ			
2.	Код	ОКК-К-2023-л1-7-2			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година/ 7 семестар	7	Број на ЕКТС-кредити	4 кредити
8.	Наставник	Проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): курсот има цел да го истражува односот политика - поетика со цел да ја интерпретира книжевноста и начелата на нејзината поетика од различни периоди како резервоар од значенски практики и дејствувања во општествениот живот. Книжевноста со нејзините поетски настанати и развивани во различни историски епохи се толкува преку генерирањето разновидни пробивни и субверзивни стратегии на пишување и читање. Книжевноста и нејзината стратегија на создавање се објаснува како јазична лабораторија на општеството со распоред и манипулација на улогите, правата и одговорностите на учесниците во комуникацијата. Литературата со нејзините поетски настанува во епохи во кои изобилува со стереотипи или т.н. правила на „јазична игра“, меѓутоа и со креативни и критички димензии на преиспитувања на вредностите на човекот и културата. способност за евалуација и самоевалуација,способност за корелација и интеграција со содржини од компатибилни наставни предмети: философија/ антропологија /социологија/ право/политика.				
11.	Содржина на предметната програма: согледувањето на книжевноста и нејзината поетика во различни историски епохи како функција на политиките на општествената комуникација што подразбира исклучување на методот на изолирано анализирање на уметничкиот текст и вклучување на културолошкиот пристап на толкување со акцент врз општествениот систем на дисциплинирање и казнување во тоталитаризмот. Книжевноста се промислува како подрачје на одредени впишани културолошки норми на значење преку кои луѓето го формираат своето искуство, а политиката се поима како „арена“ во која структурите на значење произлезени од човековото искуство на живеење јавно се искажуваат, преиспитуваат, нормираат преку правото и во исто време се рефлектираат врз постапките и техниките на фикцијата/уметноста/културата. Инфилтрираните идеологии/политики во културните продукција кои се вклопени во применетите техники на пишување на текстот и стекнатите компетенции на читање на текстовите во рамките на институциите на академското образование се предметот/ содржината на интерпретација на овој предмет. Контролните политички механизми на манипулација се оствестуваат низ призмата на уметноста на книжевното дело и на културите во кои се чита и се интерпретира како уметност и критика на општеството на тоталитаризам. Предмет на интерпретација се примери од книжевноста, филмот, драмата, театарот, перформансот, ликовните и музичките текстови и други продукти на елитната и популарната културна продукција. Поетиките кои се испитуваат, меѓу останатите елементи, се фокусираат врз статусот и улогата во која е поставено и претставено телото на човекот кој посредува, којшто е активен агенс, објект и цел на политички интервенции.				
12.	Методи на учење: : предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25
		16.2.	Самостојни задачи		25
		16.3.	Домашно учење – задачи		40

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик/Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/Самоевалуација Анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Арент, Хана	Изворите на тоталитаризмот	Фондација Отворено општество - Македонија и „Култура“ а.д. Скопје	1990
		2.	Славица Србиновска	За моќта на нарацијата и бруталноста на политичкото	Сигмапрес	2021
		3.	Ann Kaplan	Trauma Culture:The Politics of Terror and Loss in Media and Literature	Rutgers University Press	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Fuko, Mišel	Reči i stvari	Nolit	1970
		2.	Džejmson Frederik	Političko nesvesno	Rad	1984
		3.	Apter, Emily	Against World Literature: On the Politics of Untranslatability	Verso	2013

VIII семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПСИХОАНАЛИЗА И КНИЖЕВНОСТА			
2.	Код	ОКК-К-2023-л1-8-1			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Елизабета Шелева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за самостојна анализа на книжевни дела и проникнување во комплексните релации меѓу книжевноста и психоанализата				
11.	Содржина на предметната програма: Фројд и книжевноста. Односот психоанализа – книжевност. Втемелувачката „новела“ на психоанализата: семејството како поприште на трансгенерациски судири.Патријархалниот и матријархалниот кошмар низ призма на литературата. Книжевни жанри, релевантни за психоанализата: психолошки роман, жанрот „хорор“ во книжевноста и филмот, современата „некропоетика“ (танатоморфизми и култ на смртта во книжевноста и филмот). Литература и матрицид (М. Николчина). Книжевната критика и психоанализата: анализа на авторот, анализа на книжевните ликови, анализа на книжевниот текст (структуриран како несвесното). Книжевноста и лудилото: метонимиски и метафоричен модел. Паранојата како топос во американската литература: Томас Пинчон. Марк Фишер: “капиталистички реализам“. Дејвид Грејбер: „култура на долгот“				
12.	Методи на учење: читање и истражување на референтна литература, изработка на усни и писмени презентации, дискусии				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			да
	17.3.	Активност и учество			да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и		

		вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елизабета Шелева	Од личен агол	Магор	2019
		2.	Елизабета Шелева	Културолошки есеи	Магор	2000
		3.	Slobodan Grubačić	Memorija teksta	IK Zorana Stojanovića	2015
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миглена Николчина	Смисла и мајкоубиство	Сигмапрес	2000
		2.	Julija Kristeva	Crno sunce	Svetovi	1994
		3.	Svetlana Bojm	Budućnost nostalgije	Geopoetika	2003

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИОГРАФСКА МЕТАФИКЦИЈА			
2.	Код	ОКК-К-2023-л1-8-2			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Марија Ѓорѓиева Димова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да се воведат студентите во теоријата на историографската метафикција како парадигматичен постмодернистички жанр и да се оспособат за интерпретација на конкретни книжевни текстови. Литературно-теоретски компетенции; способност за анализирање, синтетизирање и разбирање; способност за споредбено проучување на книжевните дела; способност за книжевно-историска контекстуализација.				
11.	Содржина на предметната програма: Усвојување содржини од теоријата на историографската метафикција. Жанровска контекстуализација на историографската метафикција во постмодернистичката поетика. Преглед на теориски концепции и дефиниции на историографската метафикција. Теориско-интерпретативно усвојување на основните одлики на историографската метафикција (онтолошките и епистемолошките теми и постапките на нивна артикулација, жанровска хибридизација, интердискурзивните релации книжевност-историја-теорија). Преглед на доминантните книжевни постапки (наративни модалитети, модификации на референцијалноста, пародија, иронија, интертекстуалност). Преглед на основните типолошки модели на историографската метафикција: мнемоничките импликации и функции на историографската метафикција. Практични вежби за интерпретативна примена на стекнатите теоретски знаења врз репрезентативни книжевни текстови во компаративен контекст.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1 .	Предавања - теоретска настава		30
		15.2 .	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1 .	Проектни задачи		20
		16.2 .	Самостојни задачи		20
		16.3 .	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			20	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			60	
	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/самоевалуација Анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Авт ор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ма рија Ѓор ѓие ва Ди мов а	<i>Повторната средба на Клио и Калиопa</i>	Скопје:Три	2012
		2.	Ма рија Ѓор ѓие ва Ди мов а	<i>Интердискурзивни дијалози на книжевноста</i>	Скопје: Македоника литера	2021
		3.	Lin da Hut che on	<i>Poetics of Postmodernism</i>	London/New York: Routledge	1988
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број		Авт ор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Ber nd EN gles r/K urt Mul ler (eds)	<i>Historiographic Metafiction in Modern American and Canadian Literature</i>	Padeborn/Munchen/Wien/Zurich:Ferdinand Schoningh	1994

		2.	Elisabet h We ssel ing	<i>Writing History as a Prophet: Postmodernist Innovations of the Historical Novel</i>	Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company	1991
		3.	Brian Mc Hale	<i>Postmodernist Fiction</i>	London/New York: Routledge	2001

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УСМЕНА, ПОПУЛАРНА И ПОСТМОДЕРНА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	ОКК-К-2023-л1-8-3			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4 кредити
8.	Наставник	Проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот има за цел да ги воведe студентите во интерпретативната теорија на културата и во споредбеното проучување на односите помеѓу индивидуалната и колективната продукција во културата, односно во релациите помеѓу индивидуалните, авторски и колективните дела, меѓу кои основна улога имаат и традиционални форми. Со оглед на тоа улогата на медиумот, усмена / писмена форма на претставување и улогата на меморијата / традицијата / наследството станува основа на проучувањето сфатено како интерпретативно истражување на разликите на значењата на т. н. национална култура наспроти современата моќ на колективната меморија и глобалните форми. Курсот има за цел да ги запознае студентите со идеологијата и политиката на значења активирани во компаративните поетики на усмената и современата масовна наспроти популарната книжевност / култура, онаа којашто е заснована врз стандардизираниите форми на културна рецепција / потрошувачка и другата која има силни претензии кон субверзивни дејствувања и влијанија. Со оглед на тоа во идеолошките и политички рамки на релацијата центар-маргина или висока и ниска книжевност / култура се разгледува субверзивна моќ на усмената/популарната книжевност на ниските слоеви и современото фабрикување на книжевноста / културата за забава. Се развиваат способност за анализа на релација текст/контекст, способност за евалуација и самоевалуација, способност за корелација и интеграција со содржини од компатибилни наставни предмети: антропологија /социологија/историја.				
11.	Содржина на предметната програма: Усменоста како специфичен медиум на претставување и изведување на книжевноста наспроти книгата / книжевноста или писменото претставување е почетното рамниште за истражувањето. Анализа на поетиката на усмената книжевност како „поттекст“ на писмената книжевност / култура, во смисла на присуство на легенда, поговорка, бајка, сага како „едноставни форми“ во писмената книжевност. Компаративна релација со современите поетики на популарната и на тривијалната, масовната книжевно - културна продукција и нивна „адаптирање и интегрирање“ во т. н. висока книжевност. Посочување на разликите во видот на книжевна манифестација. Особености на практиката на т. н. секојдневен живот во „гето“ и негова проекција во усмени форми на израз. Постмодерни состојби на поврзување/напластување на поетиката на високите и ниските жанрови во книжевноста / културата во рамките на едно дело од постмодерната култура. Структури изведени според формули, шеми / клишеа. Масовната продукција и рецепција на книжевност, пазарни текови и влијанија врз рецепција и продукција на дела во определен културен контекст. Улогата на идеологијата како систем од екстраперсоналните механизми на градење на културните претстави за светот, негова перцепција, толкување, расудување. Механизми на манипулација со создавање клишеа / обрасци за вредности во човековиот живот низ призма на книжевноста како симболички модел. Опозиции:аристократско / фолк; образовано / необразовано, малцинско / популарно, истражување на категории поврзани со општествените трансформации и хиерархискиот статус. Техниките во усмената и популарната култура како посебни сфери на општествена комуникација се определувачки за однесување, убедувања, вкус, желби, навики, и потреби на поединецот. Популарната култура се истражува како комплексна комбинација од сериски производи. Книжевноста е поставена помеѓу мислењето, традицијата на културата на ниските слоеви и автоматизмот на сериската продукција и глобализацијата на вредносните норми. Идеолошката димензија на разликата помеѓу влијнието на традицијата, од една страна и образованието, од другата страна е составен дел на овие проучувања.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			

14.	Распределба на расположивото време		2+0			
15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	20	
			16.2.	Самостојни задачи	20	
			16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветен семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик/Англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација/Самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Maja Bošković Stulli	<i>Usmena književnost nekad i danas</i>	Prosveta	1983
		2.	Svetlana Slapšak	<i>Trivijalna književnost</i>	Studentski izdavački centar UK SSO Beograda, Institut za književnost i umetnost, Beograd	1987
		3.	Славица Србиновска	<i>Книжевност, филм, популарна култура</i>	Сигмаорес	2011
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тери Иглтон	<i>Идеологија</i>	Темплум	2005
		2.	Džuzepe Kokjara	<i>Istorija folkloru u Evropi</i>	Prosveta	1984
		3.	Најал Луци	<i>Постмодернистичка књижевност</i>	Светови	1999

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1. Наслов на наставниот предмет		СПОРТ И ЗДРАВЈЕ	
2. Код		ОКК-К-2023-л1-8-4	
3. Студиска програма		Сите	
4. Организатор на студиската програма		Факултет за физичко образование, спорт и здравје	
5. Степен		Прв и втор циклус на студии	
6. Академска година/семестар		4 година/ 8 семестар	7. Број на ЕКТС 4
8. Наставник		Доц. д-р Ристо Стаменов *наставата ја изведуваат сите наставници на Катедрата за физичко образование, спорт и спортски менаџмент	
9. Предуслов за запишување на предметот		Нема	
10. Цели на предметната програма (компетенции) Целта на предметот Спорт и здравје е студентите да се стекнат со усвојување на нови и усовршување на старите моторни знаења и вештини, подобрување на моторните, морфолошките и функционалните способности се со цел унапредување на здравјето, задоволувањето на потребите за движење, оспособување на студентот за рационално, содржајно и целисходно користење на слободното време како и подобрување на квалитетот на животот во младоста, во зрелата возраст и староста. Стекнување на знаења за структурата, правилата и принципите на тренажниот процес и на специфичностите на тренажната активност.			
11. Содржина на програмата А. Програм - основен редовен програм - кошарака, одбојка, ракомет, мал фудбал, развој на моторните способности, танцови фитнес програми (аеробик, степ аеробик, пилатес и сл), Б. Програм-изборна настава (самофинсирање)-пливање, скијање, планинарење, логорување, велосипедизам, ролање, фитнес, тенис, лизгање на мраз. В. Програма за студентите со посебни потреби (Физички активности во зависност од дијагнозата на студентот) Г. Програма – спортски натпревари (Факултетски и Универзитетски спортски натпревари) Д. Воннаставни спортски активности			
12. Методи на учење Предавање, презентации, дискусија, демонстрации, практични вежби (аналитички, синтетички, комплексен), метод на работа, лабораториска метода и метода на практични активности; индивидуално, фронтално, групно.			
13. Вкупен расположив фонд на часови		30 часови	
14. Распределба на расположивото време		0+2	
15. Форми на наставните активности	15.1. Предавања – теоретска настава		0 часови
	15.2.Практични вежби		30 часови
16. Други форми на активност	16.1. Моторни тестови		0 часови
	16.2. Самостојни задачи		0 часови
	16.3. Домашно учење		0 часови
17. Начини на оценување	17.1. Моторни тестови		20 бодови
	17.2. Семинарска работа/проект		20 бодови
	17.3. Активности (приказ на иновативни вежби)		20 бодови
	17.4. Завршен испит		40 бодови
18. Критериуми за оценување	до 50 бодови		5 (пет) (F)
	од 51 до 60 бодови		6 (шест) (E)
	од 61 до 70 бодови		7 (седум) (D)
	од 71 до 80 бодови		8 (осум) (C)

	од 81 до 90 бодови	9 (девет) (B)
	од 91 до 100 бодови	10 (десет)(A)
19.Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовно посетување на наставата	
20.Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.Метод на следење на квалитетот на наставата	Интерна евалуација и анкети	
22.Литература		
Попис на литературата во договор со предметниот наставник и библиотека на Факултет за физичко образование спорт и здравје		